

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkowie za 2020r. oraz potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Zgodnie z art. 110 ust 9 ustawy o pomocy społecznej, kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby, uprawnienia i możliwości. Wspiera osoby i rodziny umożliwiając im zaspokojenie niezbędnych potrzeb i życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Podejmowane działania mają zmierzać do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Zadania z zakresu pomocy społecznej w gminie Wyszków realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkowie.

Struktura organizacyjna Ośrodka Pomocy Społecznej

- 1. Dyrektor**
- 2. Dział Księgowości**
- 3. Sekcja Świadczeń**
- 4. Dział Pomocy Środowiskowej i Usług**
- 5. Samodzielne stanowiska pracy**
- 6. Dział Świadczeń Rodzinnych - ul. Kościuszki 54**
- 7. Dom Dziennego Pobytu „SENIOR” - ul. 3 Maja 18**
- 8. Punkt Informacji Obywatelskiej**
- 9. Świetlica Środowiskowa w Skuszewie.**

Na dzień 31.12.2020r. ogółem w Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnionych było 55 osób (53 etaty) w tym:

- Dyrektor - 1 osoba
- Dział Księgowości - 4 osoby
- Sekcja Świadczeń - 3 osoby
- Dział Pomocy Środowiskowej i Usług - 24 osoby (w tym 22 osoby faktycznie wykonujące pracę)
- Samodzielne stanowiska pracy - 6 osób
- Dom Dziennego Pobytu „Senior” - 2 osoby

- Dział Świadczeń Rodzinnych - 15 osób (w tym: 13 osób faktycznie wykonujących pracę).

Pracownicy stale dbają o podnoszenie kwalifikacji zawodowych poprzez udział w szkoleniach i kursach. W 2020r. Ośrodek Pomocy Społecznej uzyskał dofinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego. W ramach umowy zostały zrealizowane **2 kursy dla 19 pracowników**. Łączna kwota kształcenia ustawicznego wyniosła **5 440,00 zł, w tym dofinansowanie z Krajowego Funduszu Szkoleniowego - 4 352,00 zł, wkład własny - 1 088,00 zł**. Pracownicy korzystają głównie z bezpłatnych szkoleń organizowanych dla kadry pomocy społecznej.

POMOC SPOŁECZNA

Prawo do świadczeń finansowych z pomocy społecznej osoba lub rodzina nabywa gdy dochód miesięczny netto nie przekracza kryterium dochodowego, przy jednoczesnym wystąpieniu jednego z powodów wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020r. poz. 1876 ze zm.) lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.

Powody kwalifikujące do udzielenia pomocy społecznej:

- ubóstwo,
- sieroctwo,
- bezdomność,
- bezrobocie,
- niepełnosprawność,
- długotrwała lub ciężka choroba,
- przemoc w rodzinie,
- potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizm lub narkomania,
- zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa,
- klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z art. 8 ust. 1 przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty **701,00 zł**, zwanej dalej „kryterium dochodowym dla osoby samotnie gospodarującej”,
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty **528,00 zł**, zwanej dalej „kryterium dochodowym na osobę w rodzinie”.

- rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, zwanej dalej „kryterium dochodowym rodziny”.

Planując działania w zakresie polityki społecznej na terenie gminy należy brać pod uwagę n/w czynniki:

- możliwości finansowe gminy w zakresie realizacji zadań lokalnej polityki społecznej,
- występujące bezrobocie,
- demografię,
- zgodność działań z Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych.

BEZROBOCIE

Stopa bezrobocia w powiecie wyszkowskim na dzień 30.11.2020r. wynosiła - 5,0% (w 2019r. - 3,3%), natomiast w województwie mazowieckim - 5,1 %, a w kraju na koniec listopada 2020r. stopa bezrobocia wynosiła 6,1% (w 2019r. - 5,1%).

Dane dotyczące zjawiska bezrobocia na terenie powiatu wyszkowskiego i gminy Wyszków wg Powiatowego Urzędu Pracy w Wyszkanie:

	Powiat	Gmina*	Kobiet w Gminie Wyszków*
Stopa bezrobocia	5,0% ** (koniec listopada)	-	-
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych	1694	915	480
Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku	290	163	91

Dane: PUP w Wyszkanie

*dane szacunkowe

** dane GUS

Struktura wiekowa bezrobotnych				
Przedział wiekowy	Powiat	W tym kobiety	Gmina*	W tym kobiety*
18 - 24	351	196	158	86
25 - 34	489	304	247	145
35 - 44	343	192	210	119
45 - 54	254	122	152	79
55 - 59	155	77	91	51
60 i więcej	102	-	55	-

Dane: PUP w Wyszkanie

* dane szacunkowe

Poziom wykształcenia zarejestrowanych	Powiat	Gmina*

Wyższe	216	139
Policealne i średnie zawodowe	438	228
Średnie ogólnokształcące	293	163
Zasadnicze zawodowe	393	214
Gimnazjalne i poniżej	354	169

Dane: PUP w Wyszkuwie

*dane szacunkowe

Czas pozostawania bez pracy	Powiat	Gmina*
Do 1 m-ca	206	118
1 - 3 m-cy	353	195
3 - 6 m-cy	352	175
6 - 12 m-cy	466	259
12 - 24 m-cy	240	127
Powyżej 24 m-cy	77	39

Dane: PUP w Wyszkuwie

*dane szacunkowe

Zarejestrowani niepełnosprawni bezrobotni	Powiat	Gmina*
Ogółem	108	58
W tym kobiet	38	26

Dane: PUP w Wyszkuwie

*dane szacunkowe

Ilość bezrobotnych uczestniczących w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu	Powiat	Gmina Wyszkuw
Prace interwencyjne	112	57
Roboty publiczne	9	3
Szkolenia	5	3
Staże	296	149
Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	97	59
Prace społecznie użyteczne	21	10
<i>w tym ramach PAI</i>	0	0
Refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy	20	8
Dodatki aktywizacyjne	112	76
Bony szkoleniowe	2	1
Dofinansowanie wynagrodzenia za bezrobotnych po 50 roku życia	0	0

Dane: PUP w Wyszkuwie

Z w/w danych wynika, że w 2020r. w stosunku do 2019r. stopa bezrobocia wzrosła w powiecie wyszkowskim o 1,7 %. Liczba osób bezrobotnych w powiecie zwiększyła się o 672 osoby, natomiast w gminie o 322 osoby.

W stosunku do danych statystycznych z 2019r. w gminie Wyszków odnotować można wzrost zarejestrowanych osób bezrobotnych w każdym przedziale wiekowym, ale największy wzrost nastąpił w przedziale wiekowym 25-34 o 88 osób, przy czym należy zauważyć, że jest to największa grupa osób bezrobotnych.

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia osób bezrobotnych w 2020r. w gminie Wyszków, największy wzrost w stosunku do 2019r. zanotowano w grupie bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym o 130 osób. Z wykształceniem średnim ogólnokształcącym wzrost o 99 osób, policealnym i średnim zawodowym o 74 osoby, z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej o 63 osoby, a z wykształceniem wyższym o 36 osób. Najliczniejszą grupę w 2020r. stanowiły osoby bezrobotne z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym oraz zasadniczym zawodowym.

Powiatowy Urząd Pracy odnotował najwięcej zarejestrowanych osób bezrobotnych w gminie Wyszków, którzy pozostają bez pracy od 6 do 12 miesięcy – 259 osób (stosunku do 2019r. wzrost o 186 osób). Jedynie w grupie osób zarejestrowanych w przedziale od 3 do 6 miesięcy nastąpił spadek o 4 osoby w stosunku do 2019r.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych w gminie Wyszków zwiększyła się o 11 osób w stosunku do 2019r.

W 2020r. z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w gminie Wyszków skorzystało łącznie 366 osób, o 25 osób mniej niż w 2019r.

Powyższe dane przekładają się bezpośrednio na ilość osób potrzebujących pomocy głównie finansowej i nie tylko, z tutejszego ośrodka. Należy zaznaczyć, iż wiele osób wnioskujących o pomoc w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszkanie nie jest zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy z różnych przyczyn, np. utrata statusu osoby bezrobotnej z powodu nie stawienia się w wyznaczonym terminie i nie powiadomienia w okresie do 7 dni o uzasadnionej przyczynie tego niestawiennictwa. Pracownicy OPS dokładają wszelkich starań by zmotywować mieszkańców gminy Wyszków, którzy korzystają z pomocy społecznej do zarejestrowania w Powiatowym Urzędzie Pracy i aktywnego poszukiwania pracy.

DEMOGRAFIA

Dane demograficzne gminy Wyszków. Stan na dzień 31.12.2020r. wg danych Urzędu Miejskiego w Wyszkanie – ujęto również osoby tymczasowo zameldowane:

	Miasto	Wieś	Ogółem
Ilość mieszkańców	26 554	12 876	39 430
w tym: kobiety	13 881	6 373	20 254
mężczyźni	12 673	6 503	19 176
Ilość dzieci w wieku 0-6 lat	2 125	1 176	3 301
w tym: dziewczynki	1 013	576	1 589
chłopcy	1 112	600	1 712

Ilość dzieci w wieku 7-15 lat	2 617	1 445	4 062
w tym: dziewczynki	1 280	654	1 934
chłopcy	1 337	791	2 128
Ilość dzieci w wieku 16-18 lat	747	429	1 176
w tym: dziewczynki	393	199	592
chłopcy	354	230	584
Ilość osób w wieku	15 812	7 960	23 772
w tym: kobiety /do 60r.ż./	7 575	3 668	11 243
mężczyźni/do 65r.ż./	8 237	4 292	12 529
Ilość osób w wieku	5 253	1 866	7 119
w tym: kobiety /po 60r.ż./	3 62	1 276	4 896
mężczyźni/po 65r.ż./	1 633	590	2 223
Ilość osób w wieku 70-79 lat	1 939	675	2 614
w tym: kobiety	1 167	395	1 562
mężczyźni	772	280	1 052
Ilość osób w wieku 80-89 lat	760	342	1 102
w tym: kobiety	502	244	746
mężczyźni	258	98	356
Ilość osób w wieku 90-94 lata	102	61	163
w tym: kobiety	77	51	128
mężczyźni	25	10	35
Ilość osób w wieku 95-99 lat	14	10	24
w tym: kobiety	9	8	17
mężczyźni	5	2	7
Ilość osób, które ukończyły 100 lat	0	0	0
w tym: kobiety	0	0	0
mężczyźni	0	0	0
Ilość osób powyżej 100 lat	1	1	2
w tym: kobiety	1	1	2
mężczyźni	0	0	0

W 2020r. w gminie Wyszków urodziło się 442 dzieci (2019r. - 456 dzieci), zmarło natomiast 404 osoby (2019r. - 352). Przyrost naturalny wyniósł 38 (2019r. - 104).

Z analizy struktury demograficznej wynika, że:

- 1) w stosunku do 2019r. zwiększyła się liczba osób zamieszkujących gminę Wyszków o 19 osób (spadek liczby mieszkańców miasta o 121 osób, natomiast wzrosła liczba mieszkańców wsi o 140 osób). Tendencja wzrostu liczby mieszkańców wsi utrzymuje się od wielu lat.
- 2) w stosunku do 2019r. zwiększyła się o 17 liczba dzieci w wieku 0 - 6 lat. Spadła natomiast liczba urodzeń o 14 dzieci.
- 3) w stosunku do 2019r. zwiększyła się o 45 liczba dzieci w wieku 7 - 15 lat,

- 4) w stosunku do 2019r. zmniejszyła się o 11 liczba dzieci w wieku 16 - 18 lat,
- 5) w stosunku do 2019r. zmniejszyła się liczba osób w wieku produkcyjnym o 227 osób,
- 6) w stosunku do 2019r. wzrosła liczba osób w wieku poprodukcyjnym o 195 osób.

W strukturze demograficznej mieszkańców gminy widać systematyczny proces starzenia się społeczeństwa. Osoby w wieku poprodukcyjnym, to bardzo często klienci Ośrodka Pomocy Społecznej, oczekujący szeroko rozumianych usług tj. pobytu w domu pomocy społecznej, usług opiekuńczych, usług socjalnych, organizacji czasu wolnego poprzez możliwość uczestnictwa w zajęciach Domu Dziennego Pobytu, rozwoju Klubów Seniora, wsparcia emocjonalnego, pomocy wolontariuszy itp.

Struktura podopiecznych ze względu na problem występujący w rodzinie

Liczba środowisk, którym przyznano świadczenie finansowe z pomocy społecznej

	2020r. – 679	(2019r. – 784)
w tym:		
➤ ubóstwo	249	(352)
➤ bezrobocie	130	(152)
➤ potrzeba ochrony macierzyństwa	48	(56)
➤ długotrwała lub ciężka choroba	421	(490)
➤ bezradność w sprawach opiekuń.- wychow.	134	(157)
w tym: rodziny wielodzietne	22	(27)
rodziny niepełne	92	(106)
➤ niepełnosprawność	298	(376)
➤ alkoholizm	28	(44)
➤ inne	46	(39)

W/w dane nie sumują się, w rodzinach występuje jednocześnie wiele dysfunkcji –bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, samotne macierzyństwo itp. W tym zestawieniu został określony główny problem rodziny. Jak wynika z analiz najliczniejszą grupą klientów są rodziny z problemem długotrwałej choroby drugim poważnym problemem jest niepełnosprawność, kolejnym - ubóstwo i bezrobocie.

Ogółem w 2020r. pomocą społeczną zostało objętych **1 091 rodzin** (środowisk) (2019r. - 1 220 rodzin) tj. w formie pomocy finansowej, pomocy niefinansowej i pracy socjalnej.

Wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej w 2020 roku.

Wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej w 2020r. ogółem (2019r. - 61 230 242 zł), w tym:	72 195 230 zł
1. pomoc społeczna ogółem	7 385 215 zł
w tym:	
- zadania finansowane ze środków gminy	4 976 518 zł
- zadania finansowane ze środków wojewody	2 408 697 zł
2. Świadczenia Rodzinne (świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, koszt obsługi)	15 434 044 zł
3. Świadczenie wychowawcze 500+ (w tym koszty obsługi)	47 812 014 zł
4. Program „Za życiem” (w tym koszty obsługi)	20 619 zł
5. Świadczenie „Dobry start” (w tym koszty obsługi)	1 543 338 zł

Zadania zlecone gminy

Realizacja zadań zleconych ze środków finansowych wojewody w 2020r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Ilość środowisk	Kwota	Rok 2019 Ilość środowisk/ kwota w zł
1.	Usługi specjalistyczne	26	165 577	30/172 993
2.	Składka na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń rodzinnych i zasiłku dla opiekuna	124	214 296	121/156 878
3.	Pomoc przyznana cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium RP	1	1 547	1/3 607
	OGÓŁEM		381 420	333 478

Zadania własne gminy

Realizacja zadań własnych ze środków finansowych gminy w 2020r.

Lp	Rodzaj świadczenia	Ilość środowisk	Kwota w zł
----	--------------------	-----------------	------------

1.	Świadczenia z programu „Posiłek w szkole i w domu” dożywianie + zasiłek celowy na zakup art. spożywczych + pomoc rzeczowa (talony). Ogółem w tym:	345 rodzin	94 033
	1. dzieci objęte dożywianiem (posiłki)	206 rodzin/297dzieci	33 900
	2. osoby dorosłe objęte dożywianiem (posiłki)	55 rodzin/58 osób	15 868
	3. w formie zasiłku celowego	243 rodziny	36 503
	4. pomoc rzeczowa (talony)	77 rodzin	840
	5. zakup naczyń jednorazowych	-	5 807
	6. posiłki III.1.2 (bez decyzji)	4 dzieci	1 115
2.	posiłki (poza programem - ponad 150% kryterium dochodowego)		112 724
	1.dzieci objęte dożywianiem	52 rodziny/84 osoby	49 006
	2.osoby dorosłe objęte dożywianiem	43 rodziny/43osoby	63 718
3.	usługi opiekuńcze	137	930 007
4.	zdarzenie losowe	2	2 700
5.	sprawienie pogrzebu	2	4 096
6.	schronienie	15	85 935
7.	wypoczynek	3 rodziny / 6 dzieci	1 800
8.	zasiłki celowe np. na żywność, leki, zakup odzieży, dojazdy celem poszukiwania pracy, wyposażenie dzieci do szkoły, dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, inne pilne potrzeby + zasiłek specjalny + pomoc rzeczowa	212 rodzin/468 osób	95 884
9.	zasiłki okresowe ze środków własnych gminy	1 osoba	67
10.	odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	32 osoby	755 396
11.	asystent rodziny	38 rodzin	69 819
12.	koszt pobytu dziecka w pieczy zastępczej	45 dzieci	301 205
13.	pozostała działalność w tym:		
	- prace społecznie użyteczne	10 osób	27 121
	- Świetlica Środowiskowa w Skuszewie	12 dzieci /9 osób dorosłych	838
	OGÓŁEM – zadania własne	-	2 481 625

Realizacja zadań własnych ze środków finansowych wojewody w 2020r.

Lp	Nazwa świadczenia	Liczba środowisk	Kwota	Rok 2019 ilość środowisk/
----	-------------------	------------------	-------	---------------------------

				kwota w zł
1.	zasiłek stały	175	1 034 919	197/1 114 220
2.	zasiłek okresowy	58	80 000	91/111 000
3.	składka zdrowotna od zasiłków stałych	162	89 147	178/94 903
4.	Asystent rodziny	38	2 941	42/17172
5.	„Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych”	23	90 449	30/85 395
6.	Usługi opiekuńcze „Opieka 75+”	4	7 154	
	OGÓŁEM środki wojewody		1 304 610	1 422 690

Posiłek w szkole i w domu

	Zadania własne finansowane przez gminę w zł	Zadania własne gminy finansowane przez wojewodę w zł
• dożywianie dzieci	33 900	148 097
• dożywianie osób dorosłych	15 868	72 139
• zasiłki celowe na dożywianie	36 503	112 984
• zakup naczyń jednorazowych	5 807	0
• pomoc rzeczowa	840	42 780
• posiłki III.1.2 (bez decyzji)	1 115	0
	-----	-----
Koszt programu ogółem – 470 033 zł (Koszt programu w 2019r. ogółem 521 100 zł)	94 033 (2019r.- 209 100)	376 000 (2019r. – 312 000)

Środki finansowe w ramach realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” przeznaczone były na dożywianie dzieci oraz osób dorosłych - samotnych, niepełnosprawnych itp. Środki te zabezpieczyły wszystkie potrzeby gminy w tym zakresie. Proporcje finansowania programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wynosiły 20% gmina Wyszków, 80% wojewoda mazowiecki.

Kryterium dochodowe kwalifikujące do bezpłatnych posiłków w ramach programu:

- na osobę w rodzinie - 792,00 zł netto miesięcznie,
- na osobę samotnie gospodarującą - 1051,00 zł netto miesięcznie.

W wyniku przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego przygotowania i dostarczania obiadów dla dzieci w wieku szkolnym objętych wsparciem gminy Wyszków, zawarto umowę z firmą PPHU „Mleks” Sp. z o.o. Zgodnie z umową w okresie od 01.01.2020 do 31.12.2020 cena 1 obiadu dla dzieci wynosiła 13,00zł brutto, cena za 1 komplet naczyń jednorazowych wynosiła 1,00 zł brutto. W dniu 02.11.2020r.w związku z zagrożeniem epidemicznym i stanem epidemii COVID-19 oraz

ograniczeniami w funkcjonowaniu szkół podstawowych zawarto aneks do umowy zmieniający przedmiot umowy. Od dnia 09.12.2020r. do 31.12.2020r. przedmiot umowy był realizowany w formie talonów podlegających wymianie na artykuły żywnościowe.

W wyniku przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego przygotowania i dostarczania obiadów dla dorosłych objętych wsparciem gminy Wyszków, zawarto umowę z Zakładem Doskonalenia Zawodowego w Warszawie Centrum Kształcenia Ustawicznego w Wyszkanie. Zgodnie z umową w okresie od 01.01.2020 do 31.12.2020 cena 1 obiadu dla dorosłych wynosiła 11,40 zł brutto, cena za 1 komplet naczyń jednorazowych wynosiła 1,00 zł brutto.

Od 2014r. gmina Wyszków uczestniczy w realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (POPŻ) w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Program polega na dostarczaniu osobom najuboższym w Polsce pomocy żywnościowej w formie paczek lub posiłków.

Dostawą artykułów spożywczych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa w 2020r. zajmował się CARITAS Polska. Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie kwalifikował osoby do pomocy żywnościowej, wydając w tym celu skierowania. W 2020r. wydano 68 skierowań (136 osób/członków rodzin).

Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach Współpracy z Caritas Diecezji Łomżyńskiej zakwalifikował i przekazał żywność 50 osobom w czasie zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii COVID-19. Większość osób zakwalifikowanych przebywała w kwarantannie domowej lub izolacji. W pomoc w zakresie zaopatrywania w żywność zaangażowały się Wojska Obrony Terytorialnej.

W ramach programu pomocy charytatywnej dla osób potrzebujących, dotkniętych wykluczeniem społecznym „Na codzienne zakupy” prowadzonego przez Caritas Polska oraz Fundację Biedronka, Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Wyszkanie udało się pozyskać Karty „Na codzienne zakupy” dla 2 osób o wartości 1500 zł każda do realizacji w sklepach sieci „Biedronka”. Karta była doładowywana kwotą 150 zł miesięcznie przez okres 10 miesięcy.

REALIZACJA USŁUG OPIEKUŃCZYCH

Na terenie gminy Wyszków w 2020r. usługi opiekuńcze wykonywane były przez Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża ul. Świętojańska 82B/1, 07-200 Wyszków, wyłoniony w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Koszt jednej godziny usług wynosił :

- **usługi gospodarcze - 20,50zł/godz.** - obejmują czynności związane z utrzymaniem w czystości pomieszczeń, przygotowaniem posiłków, organizowaniem opieki medycznej, załatwianiem bieżących spraw (np. zakupy, regulowanie płatności) itp. (**2019r. - 17,40zł/godz.**)
- **usługi pielęgnacyjne - 20,50zł/godz.** - obejmują czynności bezpośrednio związane z pielęgnacją chorego tj. pomoc w utrzymaniu higieny osobistej, zmiana bielizny osobistej

i pościelowej, pomoc w przygotowaniu posiłku i karmienie, organizowanie opieki medycznej itp. (2019r. - 17,40 zł/godz.)

Z usług opiekuńczych w 2020r. skorzystało ogółem 137 osób /w 2019r. -170 osób/

w tym: osoby samotne - 126 osób (2019r. - 163 osoby)

osoby w rodzinie - 11 osób (2019r. - 7 osób).

Liczba osób korzystających z usług gospodarczych - 125 osób (2019r. - 158 osób).

Liczba osób korzystających z usług pielęgnacyjnych - 12 osób (2019r. - 12 osób).

Jak wynika z powyższego, usługami objęte były przede wszystkim osoby samotne, niezdolne do samodzielnej egzystencji, które z powodu wieku, stanu zdrowia wymagają pomocy osób drugich.

Osoby korzystające z usług opiekuńczych ponosiły częściową odpłatność lub korzystały z niej nieodpłatnie w zależności od posiadanego dochodu.

- nieodpłatnie - 35 osoby (2019r. - 93 osoby)

- odpłatnie - 102 osób (2019r. - 77 osób)

Ogólny koszt usług w 2020r. wyniósł - **1 027 610,00zł**, odpłatność od podopiecznych - **136 864,21 zł** (rok 2019r. - 1 107 096,73 zł, odpłatność - 87 446,31 zł).

Gmina Wyszaków 2020r. przystąpiła po raz drugi do programu „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych - edycja 2020” finansowanego z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Programem zostało objętych 29 osób poniżej 75 roku życia, ze znacznym stopniem niepełnosprawności (2019r. 30 osób). W ramach Programu gmina Wyszaków otrzymała wsparcie finansowe w kwocie **90 449,42 zł** (2019r. - 85 394,87 zł) (50% poniesionych kosztów).

Ponadto gmina Wyszaków w 2020r. przystąpiła do Programu „Opieka 75+”. Środki finansowe zostały przekazane w formie dotacji celowej z budżetu państwa na kwotę **7 154 zł** (50% poniesionych kosztów). Wsparciem zostały objęte 4 osoby dla których zgodnie z wytycznymi programu nie były w 2019r. świadczone usługi opiekuńcze.

SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE – ZADANIA ZLECONW

Pomoc skierowana była do osób z zaburzeniami psychicznymi tj. osób chorych psychicznie, osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób z autyzmem.

Liczba osób korzystających w 2020r. - **26 osób** (2019r. 30 osób), w tym:

- **5** osób z chorobą psychiczną (2019r. 3 osoby)

- **12** osób z niepełnosprawnością intelektualną (2019r. 16 osób)

- **9** osób z autyzmem (2019r. 11 osób)

w tym:

- **11** osób pełnoletnich (2019r. 12 osób)

- **15** dzieci (2019r. 18 dzieci)

Liczba godzin wypracowanych w ramach terapii **2 201** (2019r. 3 710).

Koszt realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych wyniósł **165 577 zł** (2019r. 172 993 zł).

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

W Domach Pomocy Społecznej od 1 stycznia do 31 grudnia 2020r. przebywało **32 osoby**. Trzy osoby oczekiwały na umieszczenie w DPS. Spośród umieszczonych zmarło 10 osób oraz 1 z osób oczekujących.

Umieszczone osoby przebywały w następujących DPS-ach:

1. DPS w Brańszczyku - **21 osób** - miesięczny koszt – 3 907,25 zł (2019r. – 3 607,03 zł)
2. DPS w Przasnyszu - **1 osoba** - miesięczny koszt – 3 876,63 zł (2019r. - 3 580,73 zł)
3. DPS w Fiszorze - **1 osoba** - miesięczny koszt – 4 349,40 zł (2019r. - 4 069,63 zł)
4. DPS w Ołdakach - **1 osoba** - miesięczny koszt – 4 074,00 zł (2019r. - 3 589,00 zł)
5. DPS w Obrytem - **5 osób** - miesięczny koszt – 3 880,00 zł (2019r. - 3 399,00 zł)
6. DPS w Lesznoli - **2 osoby** - miesięczny koszt – 4 376,58 zł (2019r. - 3 873,75 zł)
7. DPS w Ostrołęce - **1 osoba** - miesięczny koszt – 3 999,00 zł (2019r. - 3 742,00 zł).

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej ponosi:

- 1) mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu;
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi – zgodnie z umową zawartą w trybie art.103 ust.2: (jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie);
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt 1 i 2.

Ogólny koszt pobytu osób w domach pomocy społecznej poniesiony przez gminę Wyszków w 2020r. wyniósł **755 395,59 zł** (2019r.- 649 971 zł), odpłatność wniesiona przez osoby zobowiązane do alimentacji: **3 708,35 zł** (2019r. - 2 669,25 zł.). W 2020r. **średni miesięczny koszt** ponoszony przez gminę za pobyt jednej osoby w domu pomocy społecznej wyniósł **1967zł** (2019r. - 1 747zł).

PUNKT INFORMACJI OBYWATELSKIEJ

W ramach działalności punktu informacji obywatelskiej, osoby z Gminy Wyszków mogły skorzystać z bezpłatnych porad: prawnika, psychologa, pedagoga, pracownika socjalnego oraz wolontariusza w zakresie funkcjonowania rodzin z dziećmi z niepełnosprawnością.

W 2020r. z tej formy pomocy skorzystało:

- prawnik - 208 rodzin
- psycholog - 30 rodzin
- pracownik socjalny - 1 091 rodzin
- wolontariusz - 20 rodzin

Jest to forma działalności Ośrodka Pomocy Społecznej, którą w przyszłości należy rozwijać poprzez nowe poradnictwa.

DZIAŁANIA PROWADZONE W ŚRODOWISKU LOKALNYM

W 2020r. ze względu na zagrożenie epidemiczne i stan epidemii COVID-19 wywołanej wirusem SARS-CoV2 Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie w znacznym stopniu ograniczył udział w wydarzeniach organizowanych na rzecz społeczności lokalnej. Dbając o bezpieczeństwo mieszkańców gminy nie mogły się odbyć cyklicznie wydarzenia jak np.: bal karnawałowy, uroczyste obchody dnia matki czy wigilie dla rodzin czy osób samotnych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie w 2020r. podejmował **działania w społecznościach bloków komunalnych**. Zaangażowanie pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej polegało na stałej współpracy z mieszkańcami w rozwiązywaniu pojawiających się problemów, a także wspieraniu streetworkerów pracujących na tych osiedlach. Mieszkańcy mobilizowani byli do wspólnej pracy na rzecz osiedla; porządkowania terenów zielonych, zakładania i uzupełniania istniejących już klombów i rabat kwiatowych. Efektem tych działań było I miejsce dla mieszkańców budynków przy ul. Gen. J. Sowińskiego 25 oraz mieszkańców budynku na Skarpie 26 w konkursie „Moje Piękne Miasto 2020” - organizowanym corocznie w Wyszkanie przez Wyszkańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego. II miejsce i nagrodę dla mieszkańców otrzymał budynek na ul. Gen. J. Sowińskiego 28B. III miejsce i nagrody dla mieszkańców budynku przy ul. Łącznej 24 i IV miejsce dla mieszkańców budynku przy ul. Łącznej 30. W w/w konkursie przyznawane były również indywidualne nagrody w kategoriach ogródki i balkony.

Dzięki ofiarności **Państwa Danuty i Krzysztofa Kowalewskich do restauracji Baśniowa** pomimo trwającej epidemii 20 rodzin z naszej gminy zostało obdarowanych potrawami wigilijnymi i świątecznymi tj. ciasto, paszтет, śledzie, sałatki, pierogi, kapusta. Członkowie rodziny Państwa Kowalewskich osobiście przy wsparciu pracowników socjalnych dostarczali przed świątami potrawy do rodzin. **Pan Paweł Trzcński Prezes „POMELAC”** ufundował paczki ze słodyczami dla 50-rga dzieci.

Gmina Wyszkanie, Klub Przyjaciół Wyszkania i Ośrodek Pomocy Społecznej zorganizowały akcję „Świąteczna Paczka”. W akcję włączyli się harcerze, którzy zakupili przekazali trwałe artykuły spożywcze za kwotę 400 zł. Dzięki darczyńcom w okresie świątecznym zostało przekazanych około 220 paczek.

Grupa Theoforos działająca przy Sanktuarium Świętej Rodziny przekazała 28 paczek żywnościowych dla Pensjonariuszy Domu Dziennego Pobytu „Senior”.

W pomoc osobom potrzebującym włączyły się również osoby prywatne, które za pośrednictwem Ośrodka przekazały paczki 2 rodzinom.

łącznie rodziny z gminy Wyszków, które korzystają ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej zostały obdarowane **310 paczkami**.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej znajdujący się w Hostelu „Monar” przy ul. Komunalnej, zabezpiecza schronienie dla rodzin znajdujących się w kryzysie. W 2020 roku z tej formy wsparcia skorzystały 3 rodziny.

Zabezpieczając potrzeby gminy w zakresie osób bezdomnych, Ośrodek ma podpisaną umowę z Mazowieckim Centrum Pomocy Bliźniemu „MONAR - MARKOT” w Czernicach Borowych, gdzie zagwarantowane są miejsca dla mieszkańców Gminy Wyszków z odpłatnością za pobyt i wyżywienie. W 2020r. z usług placówek skorzystało 15 osób.

Ważnym działaniem realizowanym przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie dla społeczności lokalnej, choć ze względu na stan epidemii COVID-19 w ograniczonym zakresie, było pośrednictwo w przekazywaniu używanej odzieży, mebli, sprzętu gospodarstwa domowego, a także sprzętu rehabilitacyjnego (wózki inwalidzkie, chodziki, kule itp.).

PRACA Z RODZINĄ

Praca z rodziną prowadzona jest zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020r. poz. 821), organizuje ją podmiot, któremu gmina zleciła realizację zadania na podstawie art. 190. Podmiotem wyznaczonym do realizacji powyższego zadania jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie.

Praca z rodziną prowadzona jest w szczególności w formie:

1. pracy socjalnej
2. wsparcia asystenta rodziny
3. konsultacji i poradnictwa specjalistycznego
4. usług opiekuńczych i specjalistycznych
5. pomocy prawnej
6. organizowania grup wsparcia lub grup samopomocowych

Jedną z form pracy z rodziną jest wsparcie asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, ponadto istnieje możliwość objęcia pomocą rodziny - rodziną wspierającą wywodzącą się z bezpośredniego otoczenia dziecka.

Praca z rodziną prowadzona jest także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny.

W nawiązaniu do ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz realizacją Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020r., Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie w 2020r., podejmował szereg działań wspierających, które kierowano do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji

opiekuńczo-wychowawczych. Działania te miały na celu przywrócenie rodzinie zdolności do właściwego funkcjonowania, a co za tym idzie zapewnienia dzieciom odpowiednich warunków do właściwej opieki i harmonijnego rozwoju.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie mając na uwadze dobro dziecka i rodziny w 2020r. zatrudniał 3 asystentów rodziny (2 etaty), którzy prowadzili pracę z rodziną. Swoim wsparciem objęli łącznie 38 rodzin w skali roku. Asystenci opracowywali i realizowali plany pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikami socjalnymi z rejonów. Współpracowali również w przypadku dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej z koordynatorem pieczy zastępczej, jak również z innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny (tj. kuratorami zawodowymi, kuratorami społecznymi, nauczycielami, pedagogami szkolnymi, streetworkerami).

Wydatki na wynagrodzenia asystentów rodziny pochodziły ze środków resortowych i środków własnych gminy i stanowiły łączną kwotę – **72 760 zł** w tym:

- **2 941 zł** środki resortowe na realizację *Programu asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej na rok 2020*,

- **69 819 zł** środki własne gminy.

Mimo wszechstronnych działań na rzecz dziecka i rodziny, jak również szeroko prowadzonej pracy socjalnej w 2020r. z terenu miasta i gminy Wyszaków w różnych formach pieczy zastępczej umieszczono **11 dzieci z 11 rodzin**, do rodzin biologicznych powróciło 2 dzieci do dwóch rodzin. Troje pełnoletnich dzieci usamodzielnionych wyszło z pieczy zastępczej.

Koszt pobytu w pieczy zastępczej wszystkich **45** dzieci, za które ponoszona była odpłatność 10%, 30%, 50% całkowitych kosztów utrzymania wyniósł w 2020r. - **301 205,49 zł** - środki własne gminy. Średniomiesięczny koszt pobytu dziecka w pieczy zastępczej finansowany przez gminę Wyszaków wynosi ok. 558 zł

Ze względu na stan epidemii COVID-19 w kraju asystenci rodziny nie uczestniczyli w szkoleniach.

Szczegółowe informacje dotyczące wsparcia rodziny zawiera sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 (sprawozdanie za lata 2018-2020).

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Klub Integracji Społecznej funkcjonujący w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkanie działa na rzecz zwiększenia efektywności rozwiązywania problemów społecznych oraz wspólnego przezwyciężania trudności przez osoby borykające się z podobnymi problemami. KIS podejmuje działania wspierające ideę pomagania sobie, przez pomaganie innym.

- **Grupy samopomocowe**

Cele grup samopomocowych skierowane są głównie na działania jej członków, a nie na osoby z zewnątrz; jest to element odróżniający grupy od innych form zaangażowania

obywatelskiego. Samopomoc to wszystkie działania ludzi, które są ukierunkowane na radzenie sobie z problemami różnego rodzaju w oparciu o własne doświadczenia i doświadczenia innych. Grup samopomocowych nie prowadzą osoby udzielające na co dzień profesjonalnej pomocy. Czasem zdarza się jednak, że na spotkanie grupy zapraszani są eksperci w danej dziedzinie.

Pomóc sobie samemu znaczy wziąć problem w swoje ręce i być aktywnym na tyle, na ile pozwalają możliwości.

Grupa dla rodziców dzieci autystycznych

Od 2013r. w OPS funkcjonuje grupa dla rodziców dzieci autystycznych. Obecnie grupę stanowi 10 matek dzieci z autyzmem. Spotkania ze względu na zagrożenie epidemiczne i stan epidemii COVID-19 nie odbywały się w siedzibie Ośrodka, jednak matki pozostawały w stałym kontakcie telefonicznym.

Grupa działa na zasadzie dobrowolnego udziału z możliwością odstąpienia i jest otwarta na nowe osoby. Podczas spotkań można omówić swój konkretny problem, podzielić się swoimi spostrzeżeniami, radościami, trudnościami jakie dotyczą je w życiu codziennym. Matki opisują swoje emocje, dzielą się doświadczeniami jak radzić sobie ze stresem, jakie podejmować rozwiązania, jakie są efekty oddziaływań psycho-pedagogicznych względem dziecka, jaki jest postęp lub regres na danym etapie rozwoju. Rodzice informują się wzajemnie m.in. co do konkretnych usług ze strony specjalistów pracujących z dzieckiem w różnych resortach. Bardzo pożyteczne jest wzajemne użyczanie literatury, podawanie adresów portali internetowych, informacji dotyczących nowopowstałych regionalnych i krajowych ośrodków terapeutycznych i diagnostycznych zajmujących się autyzmem.

Podstawowe założenia grupy to: akceptacja niepełnosprawności, radzenie sobie ze stresem, dzielenie się doświadczeniami z bycia rodzicem dziecka autystycznego. Grupa pozwala zmniejszyć wątpliwości rodziców, pozwala łatwiej zaakceptować ich trudną sytuację. Uczestniczki grupy są współzałożycielkami Stowarzyszenia „Bądźmy w kontakcie”.

W Punkcie Informacji Obywatelskiej pełni dyżur wolontariuszka, która pomaga rodzicom dzieci niepełnosprawnych m.in. w założeniu subkonta, pozyskiwaniu niezbędnych informacji dotyczących terapii i rehabilitacji.

- **Prace Społecznie Użyteczne**

W ramach readaptacji społecznej i zawodowej osób długotrwale bezrobotnych (bez prawa do zasiłku), w 2020r. kontynuowano organizowanie prac społecznie użytecznych. Z ramienia Gminy obsługę organizacyjną prac społecznie użytecznych wykonywał OPS w Wyszkuwie.

Na mocy Porozumienia zawartego pomiędzy Starostą Powiatu Wyszkiowskiego, reprezentowanym przez Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Wyszkuwie a Gminą Wyszkiów do w/w prac skierowano ogółem 10 osób. Prace społecznie użyteczne wykonywane były w okresie od 01.02.2020r. do 30.11.2020r. Obejmowały głównie prace porządkowo-gospodarcze w pomieszczeniach placówek użyteczności publicznej i na terenach

wokół nich. Osoby wykonujące prace otrzymywały wynagrodzenie w wysokości 8,50zł za 1godz. netto od 01 czerwca 2020r. - 8,70 zł za godz. (40 godz. - 348,00 zł).

Na w/w świadczenia wydatkowano **27 120,80 zł** (2019r. - 55 245 zł), w tym ze środków własnych gminy **10 848,32 zł**, Powiatowy Urząd Pracy refundował 60% kwoty świadczenia ze środków Funduszu Pracy (tj. **16 272,48 zł**).

Podejmowanie prac społecznie użytecznych pomogło osobom bezrobotnym w nabyciu umiejętności społecznych i zawodowych oraz w przygotowaniu ich do powrotu na rynek pracy.

- **Wolontariat**

Wolontariat to działania polegające na niesieniu bezinteresownej pomocy. Istota wolontariatu polega na łączeniu ludzi chętnych do niesienia pomocy z ludźmi, którzy tej pomocy potrzebują. Wolontariuszem może zostać każdy, kto chce swój czas i siły poświęcić na pomoc potrzebującym, bez względu na wiek wykształcenie czy status społeczny. Ta idea stała się ważnym elementem działań podejmowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkowie, który od wielu lat realizuje program „Wolontariat w Ośrodku Pomocy Społecznej”. Godnym uwagi jest fakt, iż od kilku lat szeregi wolontariuszy zasilają stypendyści z Programu Stypendialnego „Talenty Wyszkowa”. Ci zdolni, młodzi ludzie w ten sposób chcieli podziękować za wsparcie jakie otrzymali, dzieląc się swoimi umiejętnościami, czasem i wiedzą z osobami potrzebującymi pomocy.

W 2020r. ze względu na ograniczenia związane z zagrożeniem epidemicznym i stanem epidemii COVID-19 została w znacznym stopniu ograniczona również praca wolontariuszy. W pracę wolontarystyczną w OPS zaangażowanych było wielu wolontariuszy, którzy zaangażowani byli w świadczenie pomocy osobom przebywającym w kwarantannie domowej.

Wolontariat odgrywa ogromną rolę i znaczenie przy wsparciu służb społecznych w obszarze pomocy społecznej. Efekty działań są obopólne, przynoszą wymierne korzyści zarówno osobom potrzebującym, jak również tym, którzy udzielają tej pomocy. Dzięki podejmowanym działaniom wolontarystycznym dużo zyskuje Ośrodek Pomocy Społecznej a szczególnie osoby objęte pomocą. Zmienił się wizerunek placówki, poszerzony został zakres świadczeń, dzięki wsparciu wolontariuszy uzupełniono działania pracownika socjalnego.

- **Grupa wsparcia**

Grupa wsparcia dla osób chorych na SM, pomimo tego, że spotkania nie odbywają się ze względu na stan zdrowia uczestników, to w dalszym ciągu jest monitorowana przez pracowników. Jej członkowie pozostają w stałym kontakcie. Pracownicy socjalni wspierają osoby chore, motywują je do podejmowania dalszych działań. Wśród członków grupy rozwinęła się samopomoc, wspierają się wzajemnie a szczególnie osoby nowo zdiagnozowane. Odwiedzają ich w środowisku, poruszają tematy związane z funkcjonowaniem z tą chorobą w różnych aspektach życia. Grupa wsparcia otrzymuje miesięcznik SM EXSPRES redagowany i dystrybuowany na terenie całej Polski przez PTRS.

Ponadto do pracowników socjalnych zgłaszają się rodziny i osoby dotknięte problemem SM.

ŚWIETLICA ŚRODOWISKOWA W SKUSZEWIE

Świetlica środowiskowa w Skuszewie działała od 1 stycznia do 11 marca 2020r. od poniedziałku do czwartku od 16.00 do 19.00. W zajęciach uczestniczyło rotacyjnie 12 dzieci i 9 osób dorosłych. W związku z zagrożeniem epidemicznym i stanem epidemii COVID-19 od dnia 12 marca 2020r. działalność placówki została zawieszona.

W czasie, gdy placówka była otwarta odbywały się zajęcia plastyczne, na których dzieci malowały miasto w noc sylwestrową i pejzaże zimowe, robiły maski karnawałowe, prezenty dla babci i dziadka. Podczas ferii odbyły się warsztaty decupage, które przeprowadziła zaprzyjaźniona plastyczka. W marcu sala świetlicowa zmieniła się w wiosenną łąkę, pojawiły się motyle, biedronki, kwiaty. Świetlica była dla każdego od maluszków, które spędzały miło czas wraz ze swoją mamą i babcią, po starsze dzieci, które odrabiały prace domowe, utrwały poznaną wiedzę oraz osoby dorosłe, które w swoim gronie mogły po prostu być ze sobą i rozmawiać. Dorośli uczestniczyli również w „Dniu Kobiet” zorganizowanym przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszowskim Ośrodku Kultury „Hutnik”. Nieodłącznym elementem były również gry stolikowe i sportowe.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny

ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

W celu realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na terenie gminy Wyszów został powołany Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Uchwała Rady Miejskiej w Wyszowie Nr XXXI/317/16 z 29 grudnia 2016r. określał tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania. Gminny Zespół Interdyscyplinarny realizował działania określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2021. Zadaniem Zespołu było integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych podmiotów oraz specjalistów z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Do głównych zadań Zespołu należy:

- Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
- Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele:

- 1) Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkanie,
- 2) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3) Komendy Powiatowej Policji w Wyszkanie,
- 4) oświaty na szczeblu gminnym i powiatowym,
- 5) publicznych i niepublicznych jednostek ochrony zdrowia działających w obszarze pomocy dziecku i rodzinie,
- 6) organizacji pozarządowej z terenu Gminy Wyszaków działającej w obszarze pomocy dziecku i rodzinie,
- 7) Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Wyszkanie.

W dniu 02 stycznia 2017r. zostały podpisane porozumienia pomiędzy Burmistrzem Wyszakowa reprezentowanym przez zastępcę Panią Anetę Kowalewską a jednostkami delegującymi członków zespołu. Zespół został powołany na czas nieokreślony Zarządzeniem Burmistrza Nr 304/2016 z dnia 30 grudnia 2016r. W skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego d.s. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zostali powołani: Monika Berseńska, Agnieszka Mróz, Helena Ewa Chmielewska, Zofia Ciemerych, Hanna Dziubiel, Andrzej Grajczyk, Elżbieta Haczewska, Hanna Jankowska, Grażyna Majewska, Iwona Nowak, Zbigniew Kwiatkowski, Roman Kwiatkowski, Kamilla Puławska, Beata Skoczeń, Joanna Kukawka-Jurczyk, Katarzyna Kacpura, Aneta Dołowy i Ewa Krupa. W dniu 18.05.2020r. ze składu Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego zostali odwołani: Pani Kamilla Puławska i Pan Roman Kwiatkowski. Natomiast w wyniku porozumienia o współpracy w Gminnym Zespole Interdyscyplinarnym w dniu 13.07.2020r. do zespołu dołączyła Pani Ewa Pochmara z OPS Wyszaków, a w dniu 21.09.2020r. dołączył Pan Piotr Ungrowski z KPP Wyszaków. Od 21.09.2020r. Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie liczył 18 członków. Zespół działał przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszkanie, który zapewniał obsługę organizacyjno - techniczną.

W 2020r. członkowie Zespołu spotkali się 8 razy. Podczas każdego spotkania zapoznawali się ze stanem realizacji procedur „Niebieskie Karty”, w tym z indywidualnymi przypadkami. Ponadto omawiano pracę grup roboczych m.in. współpracę pomiędzy przedstawicielami różnych służb uczestniczących w pracach grup roboczych i podejmujących działania na rzecz poszczególnych członków rodzin uwikłanych w przemoc. Podczas dyskusji starano się wypracować najskuteczniejsze metody i schematy postępowania.

Podczas spotkań członkowie Zespołu wymieniali się uwagami i spostrzeżeniami dotyczącymi zjawiska przemocy w rodzinie. Ponadto rozpowszechniali w środowisku lokalnym informacje o podmiotach świadczących usługi na rzecz osób i rodzin doświadczających przemocy w rodzinie oraz osób stosujących przemoc w rodzinie.

Członkowie Zespołu pracowali też nad projektem harmonogramu działań na rok 2021 do opracowanego Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2021, który przedłożono w październiku 2020r. Burmistrzowi Wyszakowa.

Podczas kolejnych spotkań członkowie Zespołu zapoznali się ze sprawozdaniem z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (sprawozdanie

roczne za 2019r.) oraz ze sprawozdaniem z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (sprawozdanie roczne za 2019r. przedstawione Radzie Miejskiej). Ponadto Zespół zapoznał się ze sprawozdaniami kwartalnymi i rocznymi z realizacji procedury „Niebieskie Karty”. Na bieżąco podczas spotkań Zespołu omawiane były trudne indywidualne przypadki. W styczniu 2020r. członek Zespołu Interdyscyplinarnego uczestniczył w płatnym szkoleniu pt. „Prowadzenie dokumentacji z procedury Niebieskiej Karty - jakie adnotacje urzędowe i czyje notatki służbowe powinien gromadzić pracownik socjalny? Komu można udostępnić dokumenty z procedury NK, jakie informacje powinny się znaleźć w protokole? Jak przeprowadzić zakończenie NK” prowadzonym przez PCCPOLAND w Warszawie. Natomiast w październiku 2020r. pracownicy socjalni jako członkowie grup roboczych uczestniczyli w szkoleniu on-line finansowym w 80% z Krajowego Funduszu Szkoleniowego pt. „Prawne i praktyczne aspekty działania Zespołu Interdyscyplinarnego” prowadzonym przez Centrum Rozwoju Edukacji i Kompetencji „INWESIS Polska”.

W 2020 roku do przewodniczącej Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wpłynęło 153 „Niebieskie Karty- A”, z czego 131 wszczytało nową procedurę, (w 2019r. wpłynęło 115 NK, i 115 wszczytało nową procedurę) w tym:

- z Ośrodka Pomocy Społecznej - 12 (w 2019r. - 18)
- z GKRPA - 8 (w 2019r. - 2)
- ze służby zdrowia - 14 (w 2019r. - 16)
- z oświaty - 1 (w 2019r. - 1)
- z Policji - 96 (w 2019r.- 93)

W celu przewyżczenia problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach tworzone były grupy robocze. Łącznie w 2020r. powołano 131 grup roboczych (w 2019r. - 121). W skład grup roboczych do pracy z rodziną wchodziłi przedstawiciele różnych instytucji - w każdym przypadku pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej i Policji, w także w zależności od potrzeb członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorzy sądowi, pedagodzy i wychowawcy ze szkół, przedszkoli i służby zdrowia. W 2020r. odbyło się 599 spotkań grup roboczych (2019 - 507). Na spotkania wzywano osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie i zapraszano osoby, co do których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy w rodzinie. Sporządzono 77 „Niebieskich Kart-C” (w 2019r. - 54) i 61 „Niebieskich Kart - D” (w 2019r. - 48). W 2020r roku zakończono procedurę „Niebieskie Karty” w 130 przypadkach (2019r. - 123). Powodem zakończenia procedury było ustanie przemocy w rodzinie oraz zrealizowanie indywidualnego planu pomocy- 112 przypadków (2019r. - 92), albo brak zasadności podejmowania dalszych działań 18 przypadków (2019r. - 31).W zależności od potrzeb w pracach grup roboczych uczestniczyli poszczególni członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego.

Szczegółowe informacje dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie zawiera sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2021 (sprawozdanie za rok 2020).

DOM DZIENNEGO POBYTU „SENIOR”

Wyszków ul. 3 Maja 18

Dom Dziennego Pobytu „SENIOR” w Wyszkowie funkcjonuje od 1988r., a od 1995r. jest komórką organizacyjną Ośrodka Pomocy Społecznej.

Zadaniem placówki jest stworzenie sprzyjających warunków do aktywizacji, integracji i samorealizacji osób „Złotego Wieku” poprzez uczestnictwo w różnych formach zajęć.

Pracownicy DDP w swoich działaniach dążą do wydobywania potencjału drzemącego w starszych ludziach, ich uzdolnień, zainteresowań, pasji. Starają się stworzyć miłą i przyjazną atmosferę atrakcyjnego spędzania czasu wolnego. Sami pensjonariusze podkreślają, że dzięki pobytowi w placówce mają możliwość udziału w różnych imprezach sportowych i kulturalnych przez co czują się potrzebni, młodszy i sprawniejsi.

Korzystanie z usług DDP daje pensjonariuszom różnorodne korzyści m.in.:

- wzrost poczucia własnej wartości,
- przynależność do grupy,
- rozwijanie zainteresowań,
- nawiązywanie kontaktu z ciekawymi ludźmi,
- poniesienie lub utrzymanie sprawności fizycznej,
- rozwijanie potrzeby wolontariatu i samopomocy.

Z działalności Domu korzystają Seniorzy z terenu miasta i gminy Wyszków – nieodpłatnie, na podstawie decyzji wydanej przez Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej.

Proces aktywizacji i integracji prowadzony jest poprzez organizowanie terapii zajęciowej takiej jak: muzykoterapia (2 x w tyg.) warsztaty z psychologiem (w zależności od potrzeb), warsztaty rękodzieła (w zależności od potrzeb), zajęcia ruchowo – relaksacyjne (2 x w tyg.), kącik kulinarny, kącik majsterkowicza, kółko teatralne (w zależności od potrzeb), wieczorki taneczne.

Od 15-tu lat przy placówce działa zespół śpiewaczy „Nadbużanie”, który swoją twórczością uświetnia imprezy lokalne oraz wyjazdowe. Wykonuje utwory patriotyczne, religijne, biesiadne oraz piosenki dla dzieci. Grupa teatralna „Domino” działa od 8 lat. Wykonawcy swoimi umiejętnościami aktorskimi potrafią dostosować się do różnych grup odbiorców. Przy Domu działa również grupa taneczna, która w minionym roku nie miała możliwości rozpoczęcia zajęć.

Od 20 października 2020r. Gmina Wyszków przystąpiła do realizacji Rządowego Programu „Wspieraj Seniora”, którego celem jest udzielenie wsparcia osobom powyżej 70 roku życia, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydują się na pozostanie w domu, nie mając możliwości zabezpieczenia sobie artykułów podstawowej potrzeby we własnym zakresie, w tym zrobienia zakupów, wyprowadzenia psa. W okresie od 20 października do 31 grudnia 2020r. do Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkowie przez infolinię zarejestrowało się 11 osób, w tym 6 zostało zakwalifikowanych do udzielenia pomocy zgodnie z wytycznymi

programu (1 osobie zrobiono i dowieziono zakupy, dla 3 osób zorganizowano i dowieziono paczkę żywnościową, 2 osobom przekazano informacje zbiorczą o firmach cateringowych, które dostarczają gorący posiłek). Pozostałe 5, to osoby które nie spełniały przesłanek tj. w pierwszych dniach realizacji programu 3 osoby zgłosiły się po szczepionkę przeciwko grypie, pracownicy pomogli przy zamówieniu szczepionki, jednak zakupu dokonała rodzina, 1 osoba była zainteresowana realizacją recept i zakupów ostatecznie zrezygnowała z pomocy, 1 osoba zamieszkująca przy rodzinie oczekiwała pomocy finansowej.

Dom Dziennego Pobytu „Senior” w Wyszkuwce podejmując działania na rzecz seniorów z terenu miasta i gminy Wyszkuwce współpracuje z wieloma instytucjami, szkołami, przedszkolami, fundacjami, stowarzyszeniami, kościołami, lokalnymi przedsiębiorcami.

Rok 2020 był okresem trudnym dla całego społeczeństwa, tym samym dla pensjonariuszy naszej placówki. Przez epidemię wywołaną wirusem SARS-CoV-2 wiele wydarzeń i planowanych zajęć zostało odwołanych. W czasie izolacji społecznej pracownicy DDP utrzymywali stały kontakt z seniorami. Dostarczali do ich domów i mieszkań materiały, dzięki którym osoby starsze miały wypełniony czas. Efektem tych działań było wsparcie emocjonalne, ćwiczenie koncentracji oraz pobudzenie kreatywności seniorów. Powstało wiele ciekawych prac artystycznych i projektów on-line. Nie mniej jednak przez kilka miesięcy pracy stacjonarnej udało się zrealizować kilka zamierzeń.

W poniższej tabeli przedstawiono ważniejsze z nich.

styczeń	<ul style="list-style-type: none"> – Spotkanie noworoczne w DDP, wybory do Rady Domu. – Wspólne wyjście na przegląd kolęd i pastorałek do WOK HUTNIK. – Czterdziestopięciosobowa grupa seniorów wyjechała na wycieczkę do Warszawy. W programie było m.in.: zwiedzanie Muzeum Narodowego oraz ogrodów świątła w Wilanowie. – Seniorów z DDP odwiedziły dzieci ze świetlicy „Słoneczna”, które przygotowały program artystyczny z okazji Dnia Babci i Dziadka oraz wręczyły własnoręcznie przygotowane laurki. – Dzień Babci i Dziadka zorganizowany w WOK HUTNIK, w którym wzięło udział 200 seniorów. Program artystyczny przygotowały dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Wyszkuwce z klas IIIa i IIIc. – Zespół „Nadbużanie” wyjechał z występem artystycznym do pensjonariuszy Domu Opieki „Leśna Góra” w Kamieńcu. – Zespół „Nadbużanie” brał udział w kolędowaniu zorganizowanym przez Sanktuarium Św. Rodziny w Wyszkuwce. – Uczestnicy Domu zaproszeni byli na występ artystyczny oraz spotkanie integracyjne do ŚDS SOTERIA.
luty	<ul style="list-style-type: none"> – Kolejne wyjście seniorów na występy z okazji Dnia Babci i Dziadka. Tym razem było to spotkanie z dziećmi w Przedszkolu nr 2 „Słoneczko”. – XVI Bal Seniorów w stylu góralskim, tym razem uroczystość uświetnił muzyk Jerzy Filar. W balu wzięło udział 130 osób starszych z terenu gminy

	<p>Wyszków.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wyjście seniorów do PŚDS Drogowskaz. Osoby z niepełnosprawnościami miały okazję zaprezentować się w jasełkach. – Udział w gali przyznania Nagrody Starosty Powiatu Wyszkowskiego. Grupa teatralna „Domino” była nominowana w kategorii kultura. – Spotkanie walentynkowe w „Gościńcu Pod Jesionem”, w którym wzięło udział 40 osób.
marzec	<ul style="list-style-type: none"> – Odbyły się warsztaty rękodzieła artystycznego. Seniorki zrobiły kwiaty z bibuły do palm wielkanocnych, które w późniejszym czasie zostały wykorzystane do zrobienia 3-metrowej palmy do Kościoła Św. Wojciecha. – W WOK HUTNIK został zorganizowany koncert z okazji Dnia Kobiet. Dla wyszkowskich senierek wystąpiła młodzież ze Szkoły Podstawowej nr 4 w Wyszkowie oraz Panowie z wyszkowskich grup senioralnych (koncert oglądało około 260 osób). Następnie odbyło się spotkanie w DDP zorganizowane przez panów dla pań. Z tej okazji z gościnnym występem przyjechała grupa uczestników Uniwersytetu Trzeciego Wieku z Serocka. – Uczestnicy DDP świętowali Dzień Kobiet i Mężczyzn. – Od 11 marca do 27 maja stacjonarna działalność Domu została zawieszona.
Kwiecień – maj	<ul style="list-style-type: none"> – Praca zdalna, utrzymywanie kontaktu telefonicznego z seniorami, wsparcie i pomoc w załatwieniu ważnych spraw życia codziennego. – Przy zaangażowaniu członków rodzin i wolontariuszy udało się nagrać i zmontować filmiki tematyczne, które można oglądać na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej i na Facebooku. Nagrany został filmik z okazji świąt pierwszomajowych, w kolejnym zostało pokazane z czym na co dzień zajmują się seniorzy podczas epidemii, uczestnicy DDP rapowali hot16challenge2, program artystyczny w hołdzie Janowi Pawłowi II oraz z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka.
czerwiec	<ul style="list-style-type: none"> – W czerwcu Dom częściowo wrócił do stacjonarnej pracy. Seniorzy zaczęli spotykać się w małych 5-10 osobowych grupach.
lipiec	<ul style="list-style-type: none"> – Nagrany został Gaszynchallenge dla Uli - młodej kobiety walczącej z nowotworem, matki dwójki małych dzieci. Seniorzy z wnukami wykonali po 10 przysiadów i zorganizowali zbiórkę pieniędzy, które zostały przekazane na konto potrzebującej.
sierpień	<ul style="list-style-type: none"> - Zespół „Nadbużanie” brał udział w rocznicowych obchodach wybuchu Powstania Warszawskiego. Wraz z innymi wykonawcami przy akompaniamencie Młodzieżowej Orkiestry Dętej OSP w Wyszkowie śpiewał „(Nie)zakazane piosenki”. - Kilkuosobowa grupa wzięła udział w nagraniu opowiadającym o tradycjach dożynkowych. - Seniorzy DDP mieli okazję uczestniczyć jako statyści w nagraniu filmu

	<p>Wojciecha Smarzewskiego pt. „W2”, którego fragmenty kręcone były na terenie powiatu wyszkowskiego.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fundacja „Projekt Starsi” zorganizowała wykład pod tytułem „Pamięć Zadbane”. Wykład odbył się w sali Miejsko – Gminnej Biblioteki Publicznej, wzięło w nim udział około 30 osób z DDP oraz ŚDS SOTERIA.
wrzesień	<ul style="list-style-type: none"> – Nagrany został filmik składający się z 4 części. Był to cykl pod tytułem „Wspomnienia z czasów II wojny światowej”, o których opowiadały najstarsze Seniorki. – Udział zespołu śpiewaczego „Nadbużanie” w I Festiwalu Poezji Mówionej i Śpiewanej. – Grupa teatralna „Domino” wzięła udział w Narodowym Czytaniu. Seniorzy w towarzystwie aktorki Dominki Ostałowskiej zaprezentowali fragment utworu J. Słowackiego pt. „Balladyna”. – Fundacja „Projekt Starsi” w ramach kontynuacji projektu pn. „Pamięć Zadbane” zorganizowała badanie pamięci seniorów, a następnie przeprowadziła treningi pamięci. Te osoby, które nie brały udziału w warsztatach miały dostarczone materiały do pracy w domu.
październik	<ul style="list-style-type: none"> – Pensjonariusze DDP uczestniczyli we Mszy Świętej w Kościele Św. Wojciecha, która została odprawiona w intencji seniorów z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Starszych. – Przeprowadzono akcje społeczną sprzątnięcia opuszczonych grobów na cmentarzu przy ul. Nadgórze. Bez udziału seniorów, pracownicy Domu posprzątały opuszczone nagrobki, a także postawili znicze na grobach zmarłych seniorów uczestniczących w zajęciach placówki.
listopad	<ul style="list-style-type: none"> – Zostały nagrane 3 filmiki zamieszczone w Internecie nawiązujące do Święta Zmarłych, a także upamiętniające Święto Niepodległości. – Od połowy listopada nastąpiło ponowne zawieszenie działalności placówek wsparcia dziennego, w związku z tym powrócono do zajęć zdalnych. Tym razem poza kontaktem telefonicznym, wprowadzone zostały zajęcia rękodzieła artystycznego. Seniorzy mieli możliwość odbierania materiałów niezbędnych do wykonywania rękodzieła lub pracownicy dostarczali materiały do mieszkań. W efekcie udało się zrobić ręcznie wykonane ozdoby świąteczne wraz z opakowaniem, które zostały przekazane dla mieszkańców gminy Wyszków. Rezultaty pracy można było śledzić na profilu Fb.
grudzień	<ul style="list-style-type: none"> – Grupa Theoforos działająca przy Sanktuarium Świętej Rodziny przekazała paczki żywnościowe dla pensjonariuszy Domu, które seniorom dostarczyli pracownicy DDP. – W grudniu zostały nagrane online 3 filmiki z życzeniami bożonarodzeniowymi i noworocznymi.

Nawet w trudnych warunkach można zauważyć, że we wszystkich działaniach podejmowanych przez Dom Dziennego Pobytu szczególną uwagę poświęca się na integrację międzypokoleniową oraz zaangażowanie pensjonariuszy w życie kulturalne i społeczne.

W placówce nieprzerwanie wydawane były obiady dla osób korzystających ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej z zachowaniem reżimu sanitarnego.

W 2020r. posiłki dostarczał Zakład Doskonalenia Zawodowego Centrum Kształcenia w Wyszkanie w cenie 12.40zł. za pełen obiad (w tym pojemniki jednorazowe). W okresie sprawozdawczym z obiadów skorzystało (rotacyjnie) 43 osoby. Głównie były to osoby samotne, emeryci, renciści oraz osoby o najniższych dochodach.

Ze względu na ograniczenia lokalowe (powierzchnia lokalu wynosi 80m²). w zajęciach organizowanych przez placówkę rotacyjnie wzięło udział 35 osób, w tym 24 osoby skierowane na podstawie decyzji administracyjnej. Osoby bez decyzji uczestniczyły okazjonalnie, korzystając z jednej formy wsparcia oferowanej przez DDP.

W 2020r. zajęcia usprawniające ruchowo prowadzone były w Hali WOSIR – I grupa, oraz w sali gimnastycznej siłowni GYM4u – II grupa (koszty wynajmu sali pokrywali seniorzy). OPS pokrywał koszt pracy osoby prowadzącej zajęcia. Z zajęć gimnastycznych rotacyjnie skorzystało 69 osób.

W roku 2020 na funkcjonowanie Domu Dziennego Pobytu „SENIOR” w Wyszkanie przeznaczono **184 611,00 zł**.

DZIAŁ ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

Realizacja budżetu Działu Świadczeń Rodzinnych w 2020 roku wyniosła ogółem kwotę **64 823 842 zł (w tym ze środków własnych gminy 281 762 zł)**:

1. Świadczenia rodzinne:	15 447 871 zł
- na świadczenia rodzinne, w tym zasiłek dla opiekuna oraz składkę społeczną	13 751 664 zł
- na fundusz alimentacyjny	1 258 871 zł
- na koszty obsługi świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego	437 336 zł
2. Świadczenie wychowawcze:	47 812 014 zł
- na świadczenia wychowawcze 500+	47 406 079 zł
- na koszty obsługi świadczenia wychowawczego 500+	405 935 zł
3. Program „Za życiem”:	20 619 zł
- jednorazowe świadczenie „Za życiem”	20 000 zł
- na koszty obsługi świadczenia „Za Życiem	619 zł
4. Świadczenie dobry start:	1 543 338 zł
- jednorazowe świadczenie „Dobry Start”	1 493 400 zł
- na koszty obsługi świadczenia „Dobry Start”	49 938 zł
Ze środków własnych gminy Wyszaków:	
- na składkę zdrowotną od świadczeń rodzinnych (w tym zasiłek dla opiekuna)	214 296 zł
- na funkcjonowanie funduszu alimentacyjnego	67 466 zł

Do głównych zadań realizowanych w 2020 roku przez Dział Świadczeń Rodzinnych należało:

1) ustalanie prawa i realizacja wypłat:

- świadczeń rodzinnych, w tym świadczeń opiekuńczych,
- świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- zasiłków dla opiekuna,
- świadczenia wychowawczego 500 +,
- jednorazowego świadczenia „Dobry Start”,
- jednorazowego świadczenia „Za życiem”,

2) prowadzenie postępowań mających na celu egzekucję nienależnie pobranych świadczeń,

3) podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych,

4) wydawanie zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego do programu „Czyste Powietrze”

5) wydawanie zaświadczeń.

W roku 2020 na poszczególne świadczenia wydatkowano:

1. Zasiłki rodzinne – 2 569 274 zł (liczba osób średnio w miesiącu – 1 840)

Kryterium dochodowe kwalifikujące do przyznania zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego wynosiło w roku 2020:

- 674,00 zł m-nie w przeliczeniu na osobę w rodzinie,
- 764,00 zł m-nie w przeliczeniu na osobę w rodzinie, w przypadku wychowywania dziecka niepełnosprawnego.

Kryterium dochodowe kwalifikujące do przyznania pozostałych świadczeń rodzinnych wynosiło w przeliczeniu na osobę w rodzinie:

- do specjalnego zasiłku opiekuńczego - 764,00 zł netto m-nie,
- do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka – 1922,00 zł m-nie,
- do zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia pielęgnacyjnego, zasiłku dla opiekuna, świadczenia rodzicielskiego – bez względu na dochód.

Wysokość zasiłku rodzinnego w roku 2020 wynosiła:

- na dziecko do ukończenia 5 roku życia - 95,00 zł m-cznie,
- na dziecko od 5 do 18 roku życia - 124,00 zł m-cznie,
- na dziecko powyżej 18 roku życia - 135,00 zł m-cznie.

2. Dodatki do zasiłków rodzinnych - 1 191 951 zł, w tym:

Dodatki do zasiłków rodzinnych	Liczba osób średnio m-cznie	Kwota zaokrąglona do pełnych złotych
opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego - 400,00 zł miesięcznie	56	245 870
samotnego wychowywania dziecka 193,00 zł miesięcznie na 1 dziecko (max dla 2 dzieci) lub	57	135 816

273 zł miesięcznie na 1 dziecko (max dla 2 dzieci) w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności		
wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej 95,00 zł miesięcznie	263	299 725
- kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia - 90,00 zł miesięcznie	26	27 900
- kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia - 110,00 zł miesięcznie	130	171 930
rozpoczęcie roku szkolnego 100,00 zł jednorazowo	Świadczenie przyznano dla 1 236 dzieci	123 600
dojazdy przez dziecko do szkoły ponadgimnazjalnej przez 10 m-cy - 69,00 zł miesięcznie	137	94 737
podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania przez 10 m-cy - 113,00 zł miesięcznie	2	2 373
urodzenie dziecka - 1.000,00 zł jednorazowo	Świadczenie otrzymało 90 osób	90 000

3. Świadczenia opiekuńcze - 7 528 034 zł w tym:

zasiłki pielęgnacyjne - 215,84 zł	827	2 137 548
świadczenie pielęgnacyjne – 1 830,00 zł	237	5 180 146
specjalny zasiłek opiekuńczy - 620,00 zł	28	210 340

4. Składki na ubezpieczenie społeczne opłacane za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze - 1 057 423 zł

świadczenie pielęgnacyjne	171	1 005 247
specjalny zasiłek opiekuńczy	26	52 176

5. Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze oraz zasiłek dla opiekuna - 214 296 zł

świadczenie pielęgnacyjne	101	198 949
specjalny zasiłek opiekuńczy	21	13 617
zasiłek dla opiekuna	3	1 730

6. Zasiłek dla opiekuna – 41 670 zł, w tym:

zasiłek dla opiekuna	5	33 480
----------------------	---	--------

składka społeczna	4	8 190
-------------------	---	-------

7. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – „becikowe” - 282 000 zł

1.000,00 zł jednorazowo	Świadczenie otrzymało 282 osoby	282 000
-------------------------	---------------------------------	---------

8. Świadczenie rodzicielskie – 937 070 zł

1.000,00 zł miesięcznie	87	937 070
-------------------------	----	---------

W przypadku świadczenia rodzicielskiego kwotę 1.000 zł miesięcznie otrzymują rodziny, którym urodziło się dziecko, a **nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego**. Świadczenie to jest przyznawane niezależnie od dochodu rodziny i można je pobierać przez:

- 52 tygodnie w przypadku urodzenia bądź przyjęcia na wychowanie jednego dziecka,
- 65 tygodni w przypadku urodzenia dwojga dzieci,
- 67 tygodni w przypadku urodzenia trojga dzieci,
- 69 tygodni w przypadku urodzenia czworga dzieci,
- 71 tygodni w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci.

Ze świadczenia rodzicielskiego mogą skorzystać między innymi:

- studenci,
- osoby bezrobotne (niezależnie od tego czy są zarejestrowane w Urzędzie Pracy),
- osoby pracujące na umowach cywilno-prawnych.

O przyznanie świadczenia mogą również ubiegać się osoby zatrudnione lub prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, jeżeli nie będą pobierały zasiłku macierzyńskiego.

9. „Złotówka za złotówkę” – 179 120,53 zł

zasiłki rodzinne	150	122 028,62
dodatki do zasiłku rodzinnego	166	57 091,91

Dzięki wprowadzeniu zasady "złotówka za złotówkę" zasiłki rodzinne nie są rodzinom odbierane tylko stopniowo obniżane wraz ze wzrostem dochodów. Rodziny, które do tej pory nie korzystały ze świadczeń rodzinnych z powodu przekroczenia kryterium dochodowego mają możliwość składania wniosków o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego. Wysokość przyznanych im świadczeń zależy od tego o ile dochód rodziny przekracza kryterium dochodowe – im większe przekroczenie tym mniejsza kwota przyznanego zasiłku rodzinnego. W praktyce oznacza to, że łączna kwota zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłku rodzinnego przysługujących danej rodzinie jest obniżana o każde 1 zł wraz z przekroczeniem o 1 zł kryterium dochodowego dotyczącego łącznego dochodu netto wszystkich członków rodziny. Wypłata świadczeń zostaje wstrzymana w momencie, kiedy różnica wynosi mniej niż 20 zł.

10. „Za życiem” - jednorazowe świadczenie (4 000 zł) – 20 000 zł

Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	Świadczenie otrzymało 5 osób	20 000
-------------------------------------	------------------------------	--------

Od 1 stycznia 2017r., z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4000 zł, przyznawanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016r., poz. 1860). Z wnioskiem o świadczenie, może wystąpić: matka, ojciec, a także opiekun prawny albo opiekun faktyczny (opiekun prawny to osoba, której sąd powierzył sprawowanie opieki nad dzieckiem, opiekun faktyczny to osoba, która faktycznie opiekuje się dzieckiem i złożyła do sądu wnioski o jego adopcję), jeśli ma prawo do świadczeń opieki zdrowotnej.

Jednorazowe świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody.

Podstawowym warunkiem wypłaty świadczenia jest zaświadczenie lekarskie potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zaświadczenie takie może być wystawione wyłącznie przez lekarza, z którym Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, albo lekarza, który jest zatrudniony lub wykonuje zawód w przychodni, z którą NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii. Przepisy nie określają szczegółowo wzoru takiego zaświadczenia. Ponadto, podobnie jak w przypadku jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka (tzw. becikowego), jednorazowe świadczenie przysługuje tylko w sytuacji, gdy matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu. Fakt ten należy potwierdzić odpowiednim zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

Zgodnie z art. 10 ust. 4 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia należy złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Wniosek złożony po terminie zostanie pozostawiony bez rozpoznania.

Ustawa „Za życiem” przewiduje również, że przewodnikiem po systemie wsparcia dla rodzin, w których urodzą się dzieci z niepełnosprawnością lub ciężką chorobą, będzie asystent rodziny, którego zadaniem będzie koordynowanie dostępnej pomocy.

Kwota odzyskanych w 2020r. świadczeń rodzinnych nienależnie pobranych wyniosła:

za rok 2020 - 54 526,97 zł
za lata ubiegłe - 92 054,18 zł

tj. przypisanych do zwrotu decyzją administracyjną z powodu wystąpienia okoliczności powodujących ustanie prawa do tych świadczeń np. uzyskanie dochodu powodujące przekroczenie kryterium dochodowego, umieszczenie dziecka w placówce zapewniającej całodobowe utrzymanie, itp.

Kwota odzyskanych nienależnie pobranych zasiłków dla opiekuna wyniosła:

za rok 2020 - **351,30 zł**

Stan należności (kwota do odzyskania nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych) na koniec 2020r. wynosi **70 724,20 zł**.

Kolejnym świadczeniem realizowanym przez Dział Świadczeń Rodzinnych jest świadczenie z funduszu alimentacyjnego. O ustalenie prawa do tego świadczenia mogą ubiegać się osoby, które mają zasądzone alimenty od rodzica jednak egzekucja tych alimentów przez komornika sądowego jest bezskuteczna.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 800 zł, od 1 października 2020r. kwota kryterium dochodowego wzrosła do 900 zł. Ponadto gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekroczy w/w kwotę, o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia. Świadczenie z funduszu alimentacyjnego w takim przypadku przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Jeżeli wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, ustalona w/w sposób będzie niższa niż 100 zł, świadczenie to nie przysługuje. Okres, na który ustala się prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego trwa od 1 października do 30 września roku następnego. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500 zł miesięcznie.

Na świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacono w 2020 roku – 1 258 871 zł

Liczba rodzin pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego	157
Liczba dzieci w ww. rodzinach pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego	239
Ilość wypłaconych świadczeń	2 740

Kwota odzyskanych nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła:

za rok 2020 - **2 900,00 zł**

za lata ubiegłe - **7 291,67 zł**

Stan należności (kwota do odzyskania nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego) na koniec 2020r. wynosi **1 800,00 zł.**

Realizując ustawę z dnia 07.09.2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, Dział Świadczeń Rodzinnych podejmuje szereg działań wobec dłużników alimentacyjnych tj. osób zobowiązanych do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, przeciwko którym egzekucja okazała się bezskuteczna: - przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, odbiera od niego oświadczenie majątkowe oraz informuje dłużnika o przekazaniu do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

- przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym dłużnika alimentacyjnego.

- w przypadku gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, Dział Świadczeń Rodzinnych:

1) zobowiązuje dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny;

2) informuje właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego.

- w przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił:

1) złożenia oświadczenia majątkowego,

2) zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy,

3) bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych – organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

- jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ właściwy dłużnika: składa wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. 2018r., poz. 1600 z późn. zm.) oraz po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienie do kierowania pojazdami, kieruje wnioski do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego wraz z odpisem tej decyzji.

Celem tych wszystkich działań podejmowanych przez Dział Świadczeń Rodzinnych jest zwiększenie ściągłości świadczeń alimentacyjnych.

Liczba dłużników alimentacyjnych zamieszkujących na terenie w gminy Wyszków - **172**

Kwota zwrócona przez dłużników alimentacyjnych w roku 2020r. – **518 739,50 zł**

Kwota wypłaconych świadczeń z funduszu do odzyskania – **14 618 527,00zł** (stan na dzień 31.12.2020r.).

W przypadku dłużników alimentacyjnych zamieszkujących poza naszą gminą Dział Świadczeń Rodzinnych:

- po otrzymaniu wniosku wierzyciela o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego,
 - po przyznaniu osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
 - w przypadku umieszczenia osoby uprawnionej w pieczy zastępczej,
- występuje każdorazowo do gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkanie dłużnika alimentacyjnego z wnioskiem o podjęcie działań.

Liczba dłużników alimentacyjnych ogółem - **480**

Liczba dłużników alimentacyjnych zamieszkujących na terenie innej gminy - **83**

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych w liczbach:

- przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego - **50**
- przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności zawartych w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym - **50**
- zobowiązanie dłużnika do zarejestrowania się w urzędzie pracy - **7**
- poinformowanie PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego - **22**
- złożenie do prokuratury wniosku o ściganie za uchylanie się od zobowiązań alimentacyjnych - **6**
- skierowanie wniosku do Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców - **36**
- skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy - **5**
- skierowanie wniosku o przyłączenie do egzekucji komorniczej - **195**
- przekazanie zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa - **92**
- odpowiedzi na wnioski KPP - **117**

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 17 lutego 2016r. świadczenie wychowawcze przysługuje w wysokości 500 zł miesięcznie. Od 1 lipca 2019r. świadczenie wychowawcze przysługuje na wszystkie dzieci do 18. roku życia, bez względu na dochody uzyskiwane przez rodzinę. W 2020r. beneficjenci programu nie musieli składać nowych wniosków, ponieważ świadczenia przyznane zostały do 31 maja 2021r. Nowo przyznane świadczenia były wynikiem m. in. urodzenia lub przysposobienia dziecka, zmiany miejsca zamieszkania lub zmian w zakresie opieki nad dzieckiem.

W Gminie Wyszków realizacja programu „Rodzina 500 +” w 2020r. przedstawiała się

następująco:

Poniesione z budżetu państwa wydatki na świadczenie wychowawcze	47 406 079
<u>Liczba złożonych wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego</u>	588
- w tym liczba złożonych wniosków w formie papierowej	276
- w tym liczba złożonych wniosków drogą elektroniczną	312
<u>Liczba decyzji / informacji dotyczących ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego</u>	738
- w tym : liczba decyzji odmawiających przyznania świadczenia wychowawczego	2
- w tym : liczba decyzji o zakończeniu realizacji świadczenia wychowawczego	31
- w tym: liczba decyzji w sprawie żądania zwrotu lub rozłożenia na raty nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego	25
- w tym : liczba decyzji / informacji przyznających prawo do świadczenia wychowawczego	622
- w tym: liczba postanowień / zawiadomień w sprawie ww. postępowań	58
<u>Liczba rodzin pobierających świadczenie wychowawcze</u>	5 013
<u>Liczba dzieci, na które ustalono prawo do świadczenia wychowawczego</u>	768
<u>Liczba dzieci, na które wypłacano świadczenie wychowawcze</u>	8 352
<u>Liczba świadczeń wychowawczych wypłaconych w formie rzeczowej - talony</u>	2 rodziny (9 świadczeń)
<u>Liczba świadczeń wychowawczych wypłaconych częściowo w formie opłaty za usługi</u>	13 rodzin (74 świadczenia)

Kwota odzyskanych w 2020 r. świadczeń wychowawczych nienależnie pobranych wyniosła:

za rok 2020 – **8 280,00 zł**
za lata ubiegłe – **33 010,00 zł**

tj. przypisanych do zwrotu decyzją administracyjną z powodu wystąpienia okoliczności powodujących ustanie prawa do tych świadczeń np. umieszczenie dziecka w placówce zapewniającej całodobowe utrzymanie, itp.

Stan należności (kwota do odzyskania nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych) na koniec 2020r. wynosi: **34 429,00 zł.**

Świadczenie „Dobry Start” (300+) jest realizowane na podstawie Rozporządzenia Rady

Ministrów z 30 maja 2018r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”. Jego celem jest wsparcie rodzin z dziećmi w ponoszeniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego. Wsparcie to polega na przyznaniu raz w roku świadczenia w wysokości 300 zł na każde dziecko w wieku szkolnym, niezależnie od wysokości dochodów uzyskiwanych przez rodzinę. Świadczenie „Dobry Start” przysługuje na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20 lat (także w przypadku ukończenia 20 lat w bieżącym roku przed rozpoczęciem roku szkolnego). Dzieci niepełnosprawne, uczące się w szkole, otrzymają świadczenie do ukończenia przez nie 24 roku życia (także w przypadku ukończenia 24 lat w bieżącym roku przed rozpoczęciem roku szkolnego).

W Gminie Wyszaków realizacja programu „Dobry Start” w 2020r. przedstawiała się następująco:

Poniesione z budżetu państwa wydatki na świadczenie „Dobry start”	1 493 400
<u>Liczba złożonych wniosków o ustalenie prawa do świadczenia „Dobry Start”</u>	3 622
- w tym liczba złożonych wniosków w formie papierowej	1 038
- w tym liczba złożonych wniosków drogą elektroniczną	2 584
<u>Liczba decyzji / informacji dotyczących ustalenia prawa do świadczenia „Dobry Start”</u>	3 612
- w tym : liczba decyzji odmawiających przyznania świadczenia „Dobry Start”	12
- w tym: liczba decyzji w sprawie żądania zwrotu nienależnie pobranego świadczenia „Dobry Start”	3
- w tym: liczba informacji o przyznaniu prawa do świadczenia „Dobry Start”	3 597
<u>Liczba dzieci, na które ustalono prawo do świadczenia „Dobry Start”</u>	4 981

Stan należności (kwota do odzyskania nienależnie pobranych świadczeń „Dobry Start”) na koniec 2020r. wynosi: **300,00 zł.**

Liczba rodzin, które pobierały poszczególne rodzaje świadczeń pieniężnych w 2020r. w zestawieniu z rokiem poprzednim przedstawia się następująco:

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin 2019	Liczba rodzin 2020
Świadczenie wychowawcze 500+	5 024	5 013
Zasiłek rodzinny z dodatkami	1 776	1392
Zasiłek pielęgnacyjny	921	871
Zasiłek dla opiekuna	16	7

Specjalny zasiłek opiekuńczy	63	39
Świadczenie pielęgnacyjne	213	255
Świadczenie rodzicielskie	169	153
Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	217	157
Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	5	5
Jednorazowe świadczenie „Dobry Start”	3 545	3473

Ze świadczeń realizowanych przez Dział Świadczeń Rodziny OPS korzysta ponad sześć tysięcy rodzin.

Ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych była już wielokrotnie nowelizowana.

Nadal procedury obliczania dochodu na osobę w rodzinie i nowe wymogi dotyczące dokumentacji dołączanej do wniosku o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych powodują, że sprawy o świadczenia rodzinne stają się coraz bardziej skomplikowane, wymagają ciągłego szkolenia pracowników w zakresie znajomości aktualnych przepisów oraz znacznie większej ilości czasu na skompletowanie dokumentacji, dokonanie prawidłowych wyliczeń i podjęcie decyzji.

W 2020r. Dział Świadczeń Rodziny wydał 127 zaświadczeń.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkowie od 1 października 2020r. wydaje zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego na wniosek osoby fizycznej, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (np. na realizację programu „Czyste Powietrze”). Do ustalania wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, stosuje się przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych.

W 2020r. tutejszy Ośrodek wydał 13 zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego.

Na każdą z w/w form świadczeń Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej wydaje decyzję administracyjną.

Ogółem w 2020r. zostało wydanych 10 719 decyzji administracyjnych (2019r. – 16 435), w tym:

Pomoc społeczna- 2 399 decyzji (2019r. 2 746 decyzji)

decyzje odmowne	34
odwołania do SKO	2
utrzymano w mocy	2

Dział Świadczeń Rodzinnych – 8 320 decyzji/informacji/zawiadomień (2019r. 13 689 decyzji) w tym:

w sprawach świadczeń rodzinnych	3 629
- w tym decyzje odmowne	189
w sprawach funduszu alimentacyjnego	261
- w tym decyzje odmowne	3
w sprawach dłużników alimentacyjnych	30
w sprawach świadczenia wychowawczego 500+	788
- w tym decyzje odmowne	2
w sprawach świadczenia „Dobry Start”	3 612
- w tym decyzje odmowne	12
Wniesiono odwołania w ilości	53
• utrzymano w mocy	13
• uchylono i przekazano do ponownego rozpatrzenia	7
• uchylono i przyznano świadczenie	30
• stwierdzono niedopuszczalność odwołania	1
• w trakcie rozpatrywania	2

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie na mocy ustawy z 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w 2020r. wydał 142 decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (2019r. - 150 decyzji), osobom nieobjętym ubezpieczeniem zdrowotnym z innego tytułu.

POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

Przedstawienie potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest ustawowym obowiązkiem dyrektora ośrodka pomocy społecznej, wynikającym z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej.

Podstawą do określenia potrzeb jest ocena prowadzona na bieżąco przez Ośrodek, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców

korzystających z pomocy oraz prowadzi analizę zasobów gminy w sferze socjalnej kadrowej i instytucjonalnej. Gmina Wyszaków jest zobowiązana do zapewnienia finansowania świadczeń z pomocy społecznej z zakresu zadań własnych o charakterze obowiązkowych wynikających z art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Z analizy danych wynika, że w strukturze demograficznej Gminy Wyszaków zwiększa się liczba osób w wieku poprodukcyjnym przy zmniejszającej się liczbie osób w wieku produkcyjnym. Spadła również liczba urodzeń. Taka tendencja utrzymuje się od kilku lat. W związku z powyższym wymagane jest zintensyfikowanie działań w zakresie pomocy społecznej i wsparcia dla tej kategorii wiekowej. Starzejące się społeczeństwo, a co za tym idzie wzrastająca liczba osób z niepełnosprawnościami jak również bardzo często opiekuńcza niewydolność rodzin wobec osób niesamodzielnych, będzie wymagała wysokich nakładów finansowych na zapewnienie całodobowej opieki lub wsparcia dziennego. Pracownicy Ośrodka podejmują wiele działań aby w jak największym stopniu zaangażować rodzinę w opiekę nad osobą potrzebującą. W 2020r. zmniejszyła się liczba środowisk korzystających ze wsparcia w postaci usług opiekuńczych. Może wynikać to z powodu obawy przed zarażeniem wirusem SARS-Cov-2. Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania są nadal tańszą formą wsparcia (średni koszt miesięczny dla jednej osoby to 650 zł) niż usługi świadczone w domach pomocy społecznej. Koszt pobytu jednej osoby w DPS w 2020r. wzrósł o około 500 zł miesięcznie w porównaniu do kosztów z 2019r. i w większości DPS-ów koszt pobytu jednej osoby kształtował się na poziomie około 3 900zł miesięcznie. Należy zatem podejmować działania, aby umożliwić osobom wymagającym opieki pozostanie jak najdłużej w miejscu zamieszkania. Nie wystarczą jednak w takim zakresie tylko działania podejmowane przez Ośrodek i pracownika socjalnego. Potrzebne są działania profilaktyczne i edukacja społeczeństwa. Wiele badań wskazuje, że powinno skupić się na relacjach międzypokoleniowych i konieczności budowania pozytywnego wizerunku osób starszych, zakładającego spojrzenie na starość jako naturalny etap życia człowieka i przedstawianie osób starszych jako grupy zróżnicowanej i wnoszącej istotny wkład w życie społeczne. Polityka senioralna powinna również skupić się na poszerzeniu oferty prozdrowotnej, w tym rozwoju aktywnych form spędzania czasu, skierowanej do seniorów.

Kolejnym obszarem, na który należałoby zwrócić szczególną uwagę jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Należałoby rozszerzyć zakres pracy z rodzinami dotkniętymi przemocą domową o specjalistyczne poradnictwo, tworzenie grup samopomocowych, organizowanie szkoleń i warsztatów związanych z funkcjonowaniem rodziny i prowadzeniem gospodarstwa domowego. W celu spełnienia standardów pracy z osobami doświadczającymi przemocy, ze sprawcami przemocy, ale też funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz grup roboczych, należałoby poprawić warunki lokalowe OPS, które obecnie są bardzo trudne.

Ośrodek Pomocy Społecznej boryka się z poważnym problemem, jakim są bardzo trudne warunki lokalowe. W każdym pokoju pracuje po kilku pracowników socjalnych. Osoby zgłaszające się z problemem potrzebują większego komfortu i dyskrecji, którego na chwilę obecną Ośrodek nie jest w stanie zapewnić. W związku z zwiększonymi wymaganiami

w zakresie ochrony danych osobowych, uwzględniając również zalecenia Inspektora Ochrony Danych Osobowych, należałoby przeprowadzić remonty w pokojach pracowników socjalnych oraz serwerowni m.in. wymiana szaf oraz drzwi.

Pojawia się również konieczność stworzenia systemu bezpieczeństwa dla pracowników, którzy bardzo często mają bezpośredni kontakt z trudnym klientem. W Polsce wzrasta liczba przypadków agresji słownej oraz aktów przemocy fizycznej wobec pracowników socjalnych. Na pracowniku socjalnym spoczywa wiele odpowiedzialnych i wymagających zadań, które często wykonywane są z narażeniem własnego zdrowia, a nawet życia. W związku z powyższym należy podjąć działania aby zapobiegać temu zjawisku m.in. poprzez superwizję pracy socjalnej, wzrost wynagrodzeń, większe nakłady finansowe na szkolenia.

PODSUMOWANIE

Przedstawione powyżej informacje obrazują jak wiele zadań oraz działań podejmuje i realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszku, którym efektem jest poprawa w funkcjonowaniu osób i rodzin w środowisku społecznym.

Liczba rodzin korzystających z pomocy finansowej OPS zmniejszyła się o 105 rodzin i wynosi 679 rodzin. Dominującym problemem w rodzinach jest długotrwała choroba (421 rodzin), niepełnosprawność (298 rodzin), ubóstwo (249 rodziny). Utrzymuje się tendencja spadkowa liczby rodzin korzystających z pomocy finansowej, co świadczy o dobrze realizowanych zadaniach, ponieważ podstawowym celem pomocy społecznej jest usamodzielnienie osób i rodzin. Na realizację działań z zakresu pomocy społecznej bardzo duży wpływ miała epidemia COVID-19, której negatywne skutki mogą być odczuwalne w dłuższym okresie czasu. Ciężko jest w związku z tym przewidzieć, czy utrzyma się w dalszych latach tendencja spadkowa. Nie wiadomo również jaki będzie miała wpływ na rynek pracy, który uległ drastycznym zmianom oraz w jakim stopniu wpłynie on na system pomocy społecznej. Izolacja społeczna może mieć negatywny wpływ w każdym aspekcie życia. Pojawił się lęk przed utratą pracy, lęk o zdrowie rodziny, poczucie osamotnienia. Brak stałego kontaktu międzyludzkiego może powodować konflikty rodzinne oraz wzrost zachowań przemocowych.

W dalszym ciągu największy odsetek osób stanowią osoby chore i niepełnosprawne korzystające ze wsparcia w postaci usług opiekuńczych, domów pomocy społecznej. Są to świadczenia z pomocy społecznej, które w znacznym stopniu obciążają budżet gminy. Pracownicy podejmują wszelkie działania, aby zoptymalizować koszty ponoszone przez gminę w tym zakresie. Aby zmniejszyć koszty usług opiekuńczych gmina Wyszku przystąpiła do realizacji dwóch programów „Opieka 75+” oraz „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” i pozyskała środki finansowe.

Zmniejszająca się ilość osób korzystających ze wsparcia finansowego nie oznacza jednak, że zmniejszyła się ilość pracy i działań podejmowanych przez kadre OPS. Już od kilku lat, a w 2020r. ze względu na stan epidemii widoczny jest wzrost zapotrzebowania na pracę socjalną tj. działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we

wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Epidemia miała i w dalszym ciągu ma wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno osób korzystających ze wsparcia jak i osób udzielających wsparcia. Z jednej strony obawa o zdrowie własne i swojej rodziny a drugiej strony troska o osoby najbardziej potrzebujące wsparcia z terenu naszej gminy. Pomimo tej trudnej sytuacji pracownicy dołożyli wszelkich starań, aby skutki izolacji społecznej były jak najmniej odczuwalne. W sytuacjach nie wymagających interwencji byli w ciągłym kontakcie telefonicznym. Szczególnym wsparciem zostały objęte osoby samotne, niesamodzielne, bezdomne oraz z rodzin dotkniętych przemocą, jak też osoby które ze względu na zaistniałą sytuację nie mogły odnaleźć się w trudnej rzeczywistości. Najwięcej przypadków dotyczyło sytuacji, gdy osoby dzwoniły po to, żeby tylko móc z kimś porozmawiać, wówczas rozmowa zastępowała potrzebę rozmowy z terapeutą lub psychologiem. Charakter problemów z jakimi zwracają się do OPS mieszkańcy Wyszkowa jest coraz szerszy, bardzo złożony i wielokrotnie trudny do rozwiązania. Procedura „Niebieskie Karty”, praca z rodziną zagrożoną odebraniem dziecka lub z taką, której dzieci przebywają w pieczy zastępczej, sytuacja związana z epidemią to duże wyzwanie dla służb społecznych. Klienci oprócz pomocy finansowej potrzebują również przywrócenia lub wzmocnienia kompetencji społecznych. Niestety osoby potrzebujące pomocy bardzo często nie zdają sobie z tego sprawy albo obawiają się zmian. Pomimo nadmiernej biurokracji, braku rozwiązań prawnych motywujących klientów do usamodzielnienia oraz nieprecyzyjnych zapisów ustawowych, to pracownicy OPS dokładają wszelkich starań, aby zminimalizować bariery, które towarzyszą klientom pomocy społecznej tj: brak potrzeby doksztalcania się lub przekwalifikowania, niechęć do zmiany, brak motywacji, niskie poczucie własnej wartości itp. Niepokojącym zjawiskiem jest tzw. dziedziczenie biedy. Rodziny bardzo często korzystają z pomocy społecznej z pokolenia na pokolenie. Pomimo wzrostu dochodów rodziny po wprowadzeniu świadczenia wychowawczego, nie potrafią racjonalnie gospodarować domowym budżetem i w dalszym ciągu korzystają z różnych form wsparcia ośrodka.

W związku z zagrożeniem epidemicznym i stanem epidemii COVID-19 zgodnie z rekomendacjami Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego zmienił się system pracy terenowych pracowników socjalnych. Ograniczone zostały wizyty w środowisku. Jednak mając na uwadze dobro osób wymagających wsparcia, szczególnie w tym trudnym okresie dla wszystkich Ośrodek Pomocy Społecznej utrzymał ciągłość pracy. Ponadto podejmowane były działania dla osób przebywających w kwarantannie lub w Izolacji domowej, a które nie korzystały wcześniej ze wsparcia Ośrodka. W początkowym okresie utrzymywany był kontakt telefoniczny z każdą osobą przebywającą w kwarantannie i proponowane było różnego rodzaju wsparcie. Pracownicy Ośrodka zaangażowali się w jak najszybszą identyfikację potrzeb mieszkańców Gminy. W związku z powyższym Ośrodek Pomocy Społecznej prowadził dystrybucję żywności dla osób zakwalifikowanych do udziału w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014-2020. W celu zminimalizowania ryzyka zarażenia kwalifikowanie osób najbardziej potrzebujących do pomocy żywnościowej, w szczególności

do osób w kwarantannie lub izolacji odbywało się podstawie przeprowadzonego wywiadu telefonicznego lub z wykorzystaniem innych dostępnych środków komunikacji. W pomoc włączyły się Wojska Obrony Terytorialnej oraz wolontariusze.

W trosce o dobro osób starszych, samotnych i niesamodzielnych została zapewniona ciągłość realizacji usług opiekuńczych w reżimie sanitarnym wskazanym przez Głównego Inspektora Sanitarnego oraz według zaleceń odpowiednich służb i organów.

Kadra Ośrodka składa się z osób zaangażowanych w wykonywanie obowiązków służbowych. Są to osoby kreatywne, przedsiębiorcze i otwarte na coraz to nowe zadania nakładane do realizacji. Pracownicy dbają o stałe poszerzanie wiedzy, rozwój własnych merytorycznych kompetencji oraz podnoszenie kwalifikacji zawodowych poprzez udział w szkoleniach, kursach i studiach podyplomowych. Ze względu na fakt, iż superwizja wymaga bardzo dużych nakładów finansowych, pracownicy OPS niemal każdego dnia organizują spotkania o charakterze superwizji koleżeńskiej. Podczas spotkań wymieniają się wiedzą, doświadczeniami i pomysłami. Dzięki niej mogą trafniej postawić diagnozę i dostosować plan pomocy do problemów i potrzeb rodziny. Jest to również płaszczyzna do odreagowania emocji, które towarzyszą w tzw. zawodach pomocowych. Pracownicy wykonują działania tak, aby były transparentne, stanowiły wzór odpowiedzialności i bezstronności oraz prowadziły do wzmocnienia świadomości prawnej klientów i pogłębiały zaufanie do służb publicznych. Niestety osoby zajmujące się niesieniem pomocy drugiemu człowiekowi narażone są na ciągły stres emocjonalny i zawodowy, który w dłuższej perspektywie prowadzić może do wypalenia zawodowego. Z raportu Najwyższej Izby Kontroli wynika, że pracownicy socjalni, od których wymaga się najwyższych kwalifikacji, odpowiedzialności oraz kompetencji, są słabo opłacani i niedoceniani przez władze centralne i samorządowe wszystkich szczebli. Przekłada się to bezpośrednio na brak zainteresowania wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego. Zawód ten jest zidentyfikowany jako zawód deficytowy w barometrze zawodów powiatu wyszkowskiego. Ośrodek Pomocy Społecznej ma trudności w pozyskaniu osób na to stanowisko terapeuty realizującego specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Wpływ na to może mieć niski prestiż zawodu oraz niskie wynagrodzenie przy wymaganym specjalistycznym wykształceniu.

Wraz z nowymi zadaniami przypisywanymi do realizacji ośrodkowi pomocy społecznej nie idą w parze wystarczające środki finansowe na ich zabezpieczenie, a do ich realizacji potrzebni są zarówno ludzie jak i odpowiednie warunki pracy. Należałoby unikać sytuacji, w których ze względu na braki kadrowe, finansowe i lokalowe koniecznym jest skupienie jedynie na działaniach interwencyjnych, pomijając działania profilaktyczne, które są kluczowe w dłuższej perspektywie funkcjonowania tych osób i prawidłowym pełnieniu ról społecznych.

W 2020r. planowane było uruchomienie mieszkania chronionego. Niestety w związku z przedłużającym się zagrożeniem epidemicznym i stanem epidemii COVID-19 wywołanej wirusem SARS-COV-2, niepewnością i ograniczeniami w świadczeniu usług w formie stacjonarnej przez placówki wsparcia, nie było możliwości uruchomienia

mieszkania chronionego w takim reżimie sanitarnym jaki wskazał Minister Zdrowia oraz Główny Inspektor Sanitarny.

Ośrodek Pomocy Społecznej od 2016r. zajmuje się realizacją świadczenia wychowawczego. Do 30 czerwca 2019r. świadczenie na pierwsze dziecko uzależnione było od kryterium dochodowego, natomiast od 1 lipca 2019r. świadczenie wychowawcze w wysokości 500,00 zł przysługuje na wszystkie dzieci do 18. roku życia, bez względu na dochody uzyskiwane przez rodzinę. Od 2018r. Ośrodek zajmuje się również realizacją jednorazowego świadczenia „Dobry start”. Rodziny otrzymują raz w roku 300,00 zł na każde dziecko uczące się w szkole – bez względu na dochody. Od wielu lat Ośrodek Pomocy Społecznej zajmuje się także realizacją świadczeń rodzinnych, w tym świadczeń opiekuńczych oraz świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego. Od 1 października 2020r. wzrosło kryterium dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń z Funduszu osoby, które mają zasądzone alimenty od rodzica, jednak egzekucja tych alimentów przez komornika sądowego okazała się bezskuteczna. Obecnie kryterium to wynosi 900,00 zł na osobę w rodzinie. Realizacja świadczeń przebiegała bez zakłóceń. Mając na względzie dobro rodziny, a zwłaszcza dzieci, świadome społeczeństwo coraz częściej informuje służby społeczne o nieprawidłowym wykorzystywaniu świadczeń rodzinnych, wychowawczych i świadczeń z pomocy społecznej. Na każdy taki sygnał pracownicy reagują i badają wnikliwie sytuację rodziny starając się zachować bezstronność i obiektywizm.

To co pozytywne w trudnej roli pomocy społecznej, to utrzymująca się bardzo dobra współpraca zarówno ze środowiskiem lokalnym jak również z organizacjami pozarządowymi i zewnętrznymi podmiotami publicznymi i niepublicznymi. Na każdy apel pracowników OPS mieszkańcy reagują szybko i konkretnie.

Od 2019r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkowie spełnia warunek wynikający z ustawy o pomocy społecznej tj. zatrudnienia 1 pracownika socjalnego na 2 tysiące mieszkańców. Gminę Wyszków zamieszkuje 39 430 osób, co w przeliczeniu na jednego pracownika przypada 1 878 osób. Pomimo trudnych uwarunkowań kadra Ośrodka podejmuje wszelkie działania, by zagwarantować wysoki standard oferowanych usług na rzecz mieszkańców Wyszkowa.

Jak co roku, zgodnie z art. 16a ustawy o pomocy społecznej, Ośrodek przygotował **Ocenę zasobów pomocy społecznej** w Gminie Wyszków w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Ocena obejmowała osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy. W dniu 21.05.2020r. jako dokument została przedstawiona Radnym podczas XX posiedzenia sesji Rady Miejskiej w Wyszkowie.

Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej
w Wyszkowie
Agnieszka Mróz

Dokument został opracowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkowie.